Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетары ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 122 (5796) | 29 мая 1937 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Завяршыць паварот у рабоце комсамола.
Ф. Шігель — Новы ўрад у Іспаніі.
У прэзідыуме ЦВК Саюза ССР.
План пасеву яравых па БССР на 25 мая выкананы толькі на 87,4 проц.

АБМЕРКАВАННЕ ПЫТАННЯЎ ТРЭЦЯГА ПЯЦІГАДОВАГА ПЛАНА: Акадэмік Я. Афанасьеў — Складанне глебавых карт калгасаў — неадкладная задача трэцяй пяцігодкі; І. Х. Валчок. Задачы лясной і лесахімічнай прамысловай кааперацыі; Карэльскоў — Пытанні металапрамысловасці ў трэцяй пяцігодцы.

ЗА РУБЯЖОМ:
Совецкі павільён на сусветнай парыжскай выстаўцы;
Дакументы аб італьянскай інтэрвенцыі;
Фашысцкі тэрор у гарадах, занятых мяцежнікамі.
Невель Чэмберлен — глава англійскага ўрада.

ЗАВЯРШЫЦЬ ПАВАРОТ У РАБОЦЕ КОМСАМОЛА

Закончыўся Пленум Цэнтральнага Камітэта комсамола. У жыцці і рабоце совецкай моладзі ён зойме выдатнае месца. Кіруючыся рашэннямі Пленума ЦК ВКП(б), дакладам і заключным словам таварыша Сталіна, Цэнтральны Камітэт ВЛКСМ вызначыў асноўныя задачы комсамола ў сувязі з падрыхтоўкай да выбараў у советы.

Увядзенне Сталінскай Канстытуцыі азнаменавалася нябачаным уздымам палітычнай актыўнасці совецкага народу, у тым ліку і моладзі. Энергічней і актыўней забілася жыццё ўсіх грамадскіх арганізацый. Больш складаныя і рознастайныя сталі задачы. І, натуральна, усё гэта не можа не захапіць совецкую моладзь. Як ніколі вырасла значэнне ленінскага комсамола—бліжэйшага памочніка партыі, заклікаючага весці за сабой моладзь і выхоўваць яе ў комуністычным духу.

Ці гатоў комсамол узначаліць палітычны ўздым совецкай моладзі? Пленум ЦК ВЛКСМ, прайшоўшы пад знакам большэвіцкай самакрытыкі і ўмацнення сувязі з масамі, паказаў, што многія арганізацыі комсамола яшчэ не перабудаваліся прыстасавана да новых умоў работы. Галоўная і больш распаўсюджаная хвароба ў комсамоле, якая перашкаджае паспяхова выконваць задачы выхавання моладзі,—благадушша і бесклапотнасць. Комсамольскія работнікі маюць гэту хваробу, перабольваюць свае сілы і здольнасці, зазнаюцца і ў сувязі з гэтым аслабляюць сваю рэволюцыйны дух, уласцівы совецкай моладзі.

Нават пасля Пленума ЦК ВКП(б) комсамол не разгарнуў сапраўднай барацьбы з бесклапотнасцю і благадушшам, зазнайствам і безадказнасцю. Шкодніцкая работа трацкістаў у Азова-Чорнаморскай і некаторых іншых арганізацыях комсамола нічому мала навучыла яго кіруючых работнікаў. Не зрабілі комсамольцы ўсіх вывадаў з рашэнняў Пленума ЦК ВКП(б), даклада і заключнага слова таварыша Сталіна. Між тым, не падлягае ніякаму сумненню, што ворагі народу—трацкісты і правыя—усяляк стараліся і будуць старацца пранікнуць у рады комсамола, каб разлагаць і разлагаць моладзь. Не падлягае таксама сумненню, што ў комсамоле няма яшчэ нявыкрытых трацкісцкіх і правых агентаў, розных паследышаў Шацкіна, Ламінадзе, Ерафіцкага.

Пленум ЦК ВЛКСМ указаў, што недахопы партыйнай работы, ускрытыя ў дакладзе і заключным слове таварыша Сталіна, маюць яшчэ вялікае распаўсюджанне ў комсамоле. Задача заключаецца ў тым, каб хутчэй зжыць палітычную бесклапотнасць і благадушша, узняць ваяўнічасць і пільнасць ленінскага комсамола, павысіць выкананне ўсіх і ўсякіх во- [illegible]

[illegible]

ня сувязі з масамі моладзі і карэннага паляпшэння ўсёй ідэйна-палітычнай работы. Каб ва ўсеўзбраенні сустрэць выбары ў советы, комсамол павінен сам прайсці школу дэмакратычнай практыкі, павадкам крытыкі і самакрытыкі змыць з сябе бюракратычную плесень, памножыць свае сілы, навесці ў сваім асяроддзі баявы парадак і большэвіцкую арганізаванасць.

Ці перабудаваўся комсамол на гэты дэмакратычны лад? Не, яшчэ не перабудаваўся. У большасці арганізацый груба парушаецца статут саюза, папіраюцца законныя правы комсамольцаў. Крытыка і самакрытыка не карыстаюцца асаблівай любоўю. Асабліва шырока распаўсюджаны кааптацыя і назначэнства. У некаторых месцах абюракраціўся, адарваўся ад мас комсамольскі актыў. Усе гэтыя буйнейшыя недахопы аказаліся непрыкмечанымі мясцовымі партыйнымі арганізацыямі, якія аслабілі сваё кіраўніцтва комсамолам.

Пленум ЦК ВЛКСМ прапанаваў правесці з 15 чэрвеня паўсямесна выбары комсамольскіх органаў і ўстанавіў пры выбарах тайнае (закрытае) галасаванне кандыдатур. Гэта мерапрыемства мае велізарнае значэнне ў жыцці комсамола. Яно выявіць сапраўдныя адносіны моладзі да сваіх кіраўнікоў; яно развяжа самакрытыку і дапаможа комсамолу вызваліцца ад бюракратаў, якія адарваліся ад моладзі; нарэшце, яно сілай самакрытыкі ўмацуе комсамольскі актыў, дапаможа выявіць ворагаў народу і ачысціць рады саюза ад двурушнікаў і абывацеляў.

Няправільна думаць, што тайным галасаваннем вычэрпваецца ўнутрысаюзная дэмакратыя. Сапраўдны дэмакратызм у комсамоле азначае актыўны ўдзел усіх яго членаў у рабоце, такія ўзаемаадносіны паміж кіраўніцтвам і масай, пры якіх голас кожнага комсамольца быў-бы пачут. Комсамольскім работнікам трэба пастаянна памятаць, што сапраўднымі гаспадарамі арганізацый з'яўляюцца самі комсамольцы. На іх і для іх працуе, у інтарэсах партыі і соцыялізма, усякі комсамольскі актывіст.

Асабліва вялікая і адказна палітычная роля комсамола ў вёсцы. Разам з тым агульнавядома, што тут больш усяго недахопаў. Іменна ў вёсцы велізарныя масы моладзі не ахоплены комсамольскім уплывам. За апошні час у многіх краях і абласцях колькасць вясковых комсамольцаў зменшылася. Так, у Заходне-Сібірскім краі за мінулы год колькасць комсамольцаў-колгаснікаў зменшылася на 11.165 чалавек, у Горкаўскай вобласці—на 3.611 чалавек.

Гэтыя лічбы—трывожны сігнал для ўсяго ленінскага комсамола. Яны гавораць аб безадказнасці і бязідэйнасці многіх саюзных арганізацый. Падобнае становішча нецярпіма, бо яно наносіць велі- [illegible]

„Правда".

РЭКОРДНЫЯ ПАЛЁТЫ П. ОСІПЕНКА

[illegible] 28 мая [illegible] 8864 метры [illegible] у 500 кілограм — 7605 метраў [illegible] у 1000 кілограм — 7009 метраў.

Камісія прызнала рэзультаты палётаў усесаюзнымі (нацыянальнымі) жаночымі рэкордамі вышыні на гідрасамалёце. [illegible] прызнання міжнароднымі [illegible].

ВЕДАМА ДЭЛЕГАТАЎ 4-й МЕНСКАЙ ГАРАДСКОЙ КАНФЕРЭНЦЫІ КП(б)Б

Менгарком КП(б)Б паведамляе, што адкрыццё 4-й менскай гарадской канферэнцыі КП(б)Б адбудзецца 31 мая г. г. у 6 гадз. вечара ў вялікай зале Дома партыйнага актыва.

Парадак дня канферэнцыі:
1. Справаздача аб рабоце Менгаркома КП(б)Б (даклад т. Халасевіча).
2. Справаздача рэвізійнай камісіі Менгаркома КП(б)Б
3. Выбары Менгаркома КП(б)Б.
4. Выбары рэвізійнай камісіі Менгаркома КП(б)Б.
5. Выбары дэлегатаў на XVI з'езд КП(б)Б.

САКРАТАР МЕНГАРКОМА КП(б)Б ШАРАНГОВІЧ.

* * *

Выдача мандатаў дэлегатам канферэнцыі будзе праводзіцца 28, 29 і 30 мая з 10 гадзін раніцы да 8 гадзін вечара, а 31 мая з 10 гадзін раніцы да 2 гадзін дня ў памяшканні гаркома КП(б)Б у зале пасяджэнняў (Чырвонаармейская вул., д. № 16).

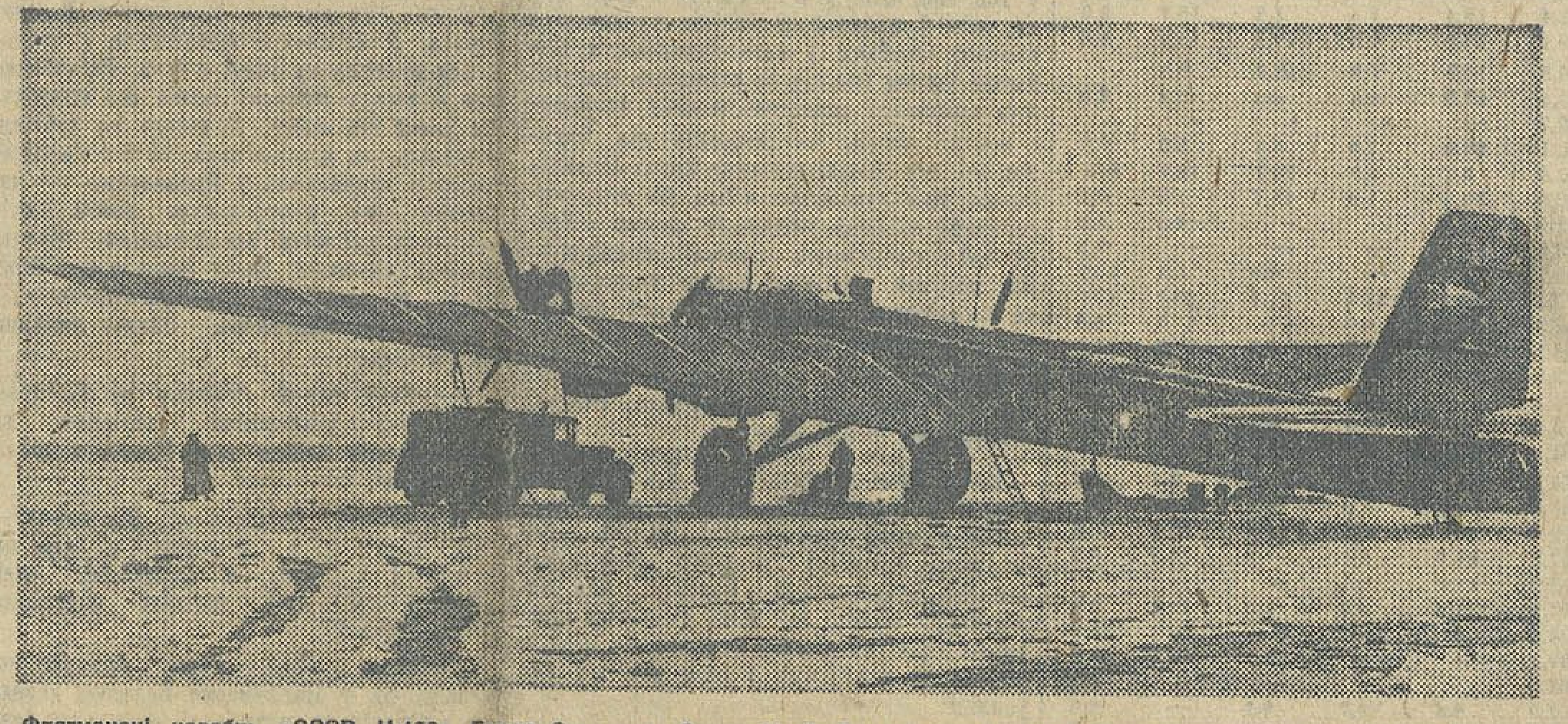

Флагманскі карабль «СССР Н-170» Героя Совецкага Саюза М. В. Вадап'янава на маскоўскім аэрадроме перад адлётам.

НАС ХВАЛЮЕ ІХ МУЖНАСЦЬ

Гісторыя ведае многа спроб вучоных і лётчыкаў дасягнуць полюса — гэтыя спробы заканчваліся трагічна. Толькі нашым бясстрашным і мужным людзям, нашай выдатнай авіяцыйнай тэхніцы пад сілу вырашыць такую вялікую задачу. Пералёт на Паўночны полюс [illegible]

[illegible]

Лейтэнант-ордэнаносец ПАННОЎ.
Старшы лейтэнант ДЗЕЕЎ.

СЛАВА АДВАЖНЫМ

[illegible] сход, прысвечаны заваяванню Паўночнага полюса.

На сходзе прысутнічала 560 чалавек. [illegible]

Удзельнікі сходу паслалі прывітальнае пісьмо ўдзельнікам экспедыцыі на Паўночны полюс. Сход пажадаў першым у гісторыі жыхарам полюса — тт. Папаніну, Крэнкелю, Фёдараву і Шыршову — шчаслівай зімоўкі і паспяховага выканання пастаўленых перад імі задач.

Х. ЗАВІЛЕВІЧ.
В. ЛОБАЧ.

РАДЫЁГРАМА З ПАЎНОЧНАГА ПОЛЮСА

МАСКВА, 28 мая. (БЕЛТА). 28 мая ў 5 гадзін раніцы Галоўным кіраўніцтвам Паўночнага марскога шляху была атрымана радыёграма з станцыі «Паўночны полюс»:

[illegible]

НА ВОСТРАВЕ РУДОЛЬФА

ВОСТРАЎ РУДОЛЬФА, 28 мая. (БЕЛТА). [illegible]

ДЗЕНЬ НА ПОЛЮСЕ

ПАЎНОЧНЫ ПОЛЮС, 28 мая. (БЕЛТА). [illegible] ніцтва. Устанаўляецца палатка-жыллё адважных зімоўшчыкаў, дастаўленая самалётам Алексеева.

Безупынна вядуцца навуковыя назіранні. Вятрак уступіў у нармальную эксплаатацыю — заражае акумулятары. Кі- [illegible] дзею.

Сістэматычна вядзецца вызначэнне месцазнаходжання станцыі. Дрэйфам яе нясе на поўдзень. 28 мая ў 0 гадзін станцыя знаходзілася на 89 град. 15 мін. шыраты, 43 град. заходняй даўгаты.

СТАХАНАЎЦАМ ПАЛЁЎ—КАНКРЭТНАЕ КІРАЎНІЦТВА

НАСЕННУЮ БУЛЬБУ РАСКРАЛІ

Пасадка бульбы ў калгасе «Ударнік», Шчадрынскага сельсовета, Парыцкага раёна, не закончана. Тут насенную бульбу раскрадалі хто хапеў. Вясною пры перавозцы з буртоў брыгадзіры за бульбу не распісваліся, а як пачалі сеяць, то бяруць колькі каму трэба.

Брыгадзір Пятухоў бярэ на насенне буйную бульбу, але абменьвае яе на дробную і такім нягодным насеннем робіць пасадку. Буйную бульбу абменьваюць калгаснікам на дробную без ніякага запісу. Робіцца гэта з мэтай раскрадання.

Такія-ж шкодныя махінацыі асобных брыгадзіраў пры патуранні ім старшыні калгаса Кузміцкага затрымалі пасадку бульбы.

Трэба адзначыць, што на працягу двух гадоў калгаснікам не дадаюць бульбы на працадні. У 1936 годзе ў калгасе не было ні рэвізіі, ні справаздачнага схода.

КАЛГАСНІК.

ШКОДНІЦТВА НА СЯУБЕ

У калгасе «Крэмль», Гніліцкага сельсовета, Чырвонапольская МТС пасеяла трактарнай сеялкай 62 гектары ячменю і пшаніцы.

Сяўба гэтых культур на ўсёй гэтай плошчы праведзена яўна па-шкодніцку. Насенне было загнана ў зямлю на 12—13 сантыметраў. Усходы з'явіліся толькі на 10 проц., астатняе насенне загінула.

На месца ў калгас выехала камісія Чырвонапольскай МТС, у якой прымаў удзел старшы аграном станцыі. Гэта камісія прапанавала перабаранаваць усю плошчу. Але карысці ніякай не атрымалася. Нават і тыя ўсходы, што былі — пасля баранавання загінулі.

Зараз калгаснікі вымушаны браць насенне ў пазыку і другі раз абсяваць поле.

Хто будзе несці адказнасць за прамое шкодніцтва ў сяўбе?

Калгаснікі: Е. ПІСЕЦКІ,
А. НОВІКАЎ.

СТАХАНАЎСКІМ ЗВЕННЯМ ПЕРАШКАДЖАЮЦЬ У РАБОЦЕ

Перадавыя калгаснікі-стаханаўкі сельскай гаспадаркі Чавускага раёна — Маханенкава, Сапроненка, Корнева і іншыя дабіліся ў 1936 г. рэкорднага ўраджаю ільну, атрымалі 10 і больш цэнтнераў ільнавалакна з гектара, вытрапалі па 118 кілограм валакна за дзень. Стаханаўскіх звенняў у мінулым годзе было ў раёне 75.

У гэтым годзе стаханаўскіх звенняў у раёне налічваецца 246. Гэта толькі тыя звенні, што зарэгістраваны ў райза. Аб многіх звеннях, а такіх ёсць у раёне больш ста, райза не ведае.

Вясною гэтага года сабралі ў раёне нараду стаханаўскіх звенняў. 652 жанчыны выслухалі прамову сакратара райкома партыі тав. Геўрасёва, не паскупіліся на словы і астатнія кіраўнікі раёна.. Усе яны абяцалі дапамагаць, ствараць спрыяючыя ўмовы для работы. Але гэтыя словы гаварыліся толькі на нарадзе.

На справе многія стаханаўскія звенні замест дапамогі сустракалі перашкоды. Нават многія старшыні калгасаў тармозяць Корневу.

Падамо некалькі фактаў, якія з усёй сур'ёзнасцю абвінавачваюць раённае кіраўніцтва ў нячуласці к лепшым людзям—стаханаўцам сельскай гаспадаркі.

Стаханаўка з калгаса імя Дзержынскага Корнева Фёкла ў мінулым годзе дабілася рэкорднай выпрацоўкі на трапанні ільну. Пераконаная ў сваіх перамогах, Фёкла Корнева ў гэтым годзе яшчэ з большай энергіяй узялася за работу. Корнева са сваім звяном узяла 2 гектары і абавязалася атрымаць з кожнага гектара па 12 цэнтнераў ільнавалакна.

Здавалася-б, што такое мерапрыемства трэба вітаць. Аднак пры садзейнічанні старшыні калгаса Краўцова Фёклу Корневу пачалі травіць. У часе падкормкі пасеваў старшыня Краўцоў адабраў у Фёклы каня і паехаў на станцыю. Асабліва выступае супроць Корневай калгасніца Валузенкава. Яна намагалася аднаго разу збіць Корневу.

У калгасе «Новы Доўск», Самулкаўскага сельсовета, звяно Ольгі Барысенка змагаецца за 10 цэнтнераў ільнавалакна з гектара. Звяно рыхтуецца да падкормкі пасеваў, але старшыня калгаса Богач не дае бочак для закваскі жыжы. Калгас абслугоўваецца Рэсцянскай МТС (дырэктар Бялоўскі), але кіраўніцтва МТС не дапамагае стаханаўцы Барысенка, не рэагуе на паводзіны старшыні калгаса.

Наколькі райза і МТС дрэнна кіруюць стаханаўскім рухам, а старшыні калгасаў па-наплявацельску адносяцца да рэкорднага ўраджаю, гаворыць заява ў райза звеннявой Красніčэнка з калгаса імя Мархлеўскага. Яна піша, што жывёла аддзялення соўгаса «Культура» травіць яе ўчастак. Старшыня калгаса Пухоўскі насміхаецца з гэтай заявы.

Можна было-б назваць яшчэ шмат фактаў недапушчальных адносін да стаханаўцаў. Раённыя арганізацыі заняліся самаўсхваленнем, што ў раёне ёсць каля 400 звенняў. Яны не бачаць, што варожа настроеныя элементы, карыстаючыся дрэннай пільнасцю раённага кіраўніцтва, шкодзяць стаханаўцам.

Д. МАЛЕВІЧ.

РАННЯЕ СІЛАСАВАННЕ

ПОЛАЦК. (БЕЛТА). Першым у акрузе прыступіў да ранняга сіласавання калгас «Новы шлях», Дрысенскага раёна, дзе загадчыцай МТФ працуе дэлегатка VIII Усесаюзнага з'езда Советаў Шыманская Зося. Засіласаваны першыя 40 тон. На сілас скарыстоўваюцца асака, крапіва і іншыя дзікарастучыя травы. У калгасе «Кліч Леніна» за два дні засіласавана 35 тон.

АК КП(б)Б і АВК 27 мая прынялі пастанову, якая абавязвае партыйныя і совецкія арганізацыі раёнаў забяспечыць правядзенне сіласавання ў гэтым годзе з разліку па 2 тоны зялёнай масы на кожную галаву буйнай рагатай жывёлы (абагуленую і індывідуальнага карыстання калгаснікаў). 40 проц. гэтага задання павінна быць выканана ў чэрвені.

У ПРЭЗІДЫУМЕ ЦВК СССР

Прэзідыум ЦВК Саюза ССР прыняў пастанову аб выніках праверкі работы выканкомаў і советаў па разгляду скарг на парушэнне наказаў выбаршчыкаў. Гэта пытанне падрабязна абмяркоўвалася на ранейшым пасяджэнні.

Адзначаючы нездавальняючую работу ЦВК БССР у гэтай галіне, прэзідыум ЦВК звярнуў на гэта ўвагу старшыні ЦВК БССР тав. Чарвякова і паставіў на від сакратару ЦВК БССР тав. Ляўкову за самаўхіленне ад работы па разгляду скарг і ад прыёму скаргнікаў.

ЦВК БССР, Таджыкскай ССР, Казахскай ССР, Заходне-Сібірскаму крайвыканкому, Горкаўскаму, Сталінградскаму і Днепрапетроўскаму аблвыканкомам прапанована не пазней 1 жніўня знішчыць усе адзначаныя праверкай недахопы.

У МЕНСКІМ ГАРКОМЕ КП(б)Б

Учора ў Менскім гаркоме КП(б)Б была праведзена нарада работнікаў апарата гаркома і гаррайкомаў партыі для абмену думкамі, як апарат працуе над рэалізацыяй рашэнняў Пленума ЦК ВКП(б), як улічваецца крытыка работы гаррайкомаў, якая была на справаздачна-выбарчых партыйных сходах і раённых канферэнцыях.

Сакратар Варашылаўскага гаррайкома тав. Кавалёў расказаў аб першых кроках работы райкома па-новаму. Асноўны ўпор у сваёй рабоце райком робіць на тое, каб работнікі апарата больш бывалі ў пярвічных партарганізацыях. Члены бюро райкома ў дзень партыйнай вучобы пачалі наведваць заняткі школ, гурткоў. На бюро райкома ўжо зараз ставіцца пытанне аб вызваленні ад работы некаторых непадрыхтаваных прапагандыстаў. Для лепшага абслугоўвання пярвічных партарганізацый райком вылучыў групу з 40 чалавек — членаў райкома і райпартактыва і прымацаваў іх да пярвічных арганізацый для штодзённай дапамогі ў рабоце.

Пярвічныя партарганізацыі горада прыступілі да вылучэння намеснікаў сакратароў парткомаў і парторгаў. Гаррайкомы ўжо зацвердзілі многіх вылучаных намеснікаў. Сакратары гаррайкомаў расказвалі на нарадзе аб тым, што ў некаторых партарганізацыях выяўлен несур'ёзны падыход да вылучэння намеснікаў (Жылземкіраўніцтва, Хлебазавод і інш.).

У чым недахопы гэтай работы? У тым,— гаворыць тав. Хадасевіч, — што парткомы толькі вылучаюць намеснікаў, але не прыцягваюць іх да кіруючай работы, не ўводзяць іх у курс жыцця ўсёй партыйнай арганізацыі. Нават некаторыя сакратары думаюць, што гэтыя намеснікі павінны сядзець і чакаць, пакуль сакратар або парторг пойдзе ў адпачынак або на якія-небудзь курсы і не прыцягваюць іх да кіруючай партыйнай работы.

Сакратары гаррайкомаў расказалі на нарадзе аб тым, як працуюць створаныя пры райкомах камісіі па праверцы прапагандыстаў. У райкомах узят курс на тое, каб вылучыць на прапагандысцкую работу партыйны актыў — сакратароў парткомаў, работнікаў апаратаў райкомаў і інш.

У райкомах праведзены нарады нова-выбраных сакратароў парткомаў і парторгаў. Нарады сакратароў парткомаў, парторгаў склікаюцца аднародныя па вытворчаму прызнаку партыйных арганізацый з абмеркаваннем планаў работы. У спрэчках на гэтых сходах адзначалася, што дапамога ўпершыню выбраным партыйным работнікам пакуль-што абмяжоўваецца толькі нарадаю. Праўда, інструктары райкомаў зараз дапамагаюць пярвічным арганізацыям у складанні планаў работы.

Выступіўшы на нарадзе інструктар Кагановіцкага гаррайкома тав. Брудмер адзначыў, што перабудова работы апарата з улікам крытыкі комуністаў ідзе вельмі марудна. Няма неабходнага пералому ў дапамозе пярвічным арганізацыям. У райкомах і пярвічных арганізацыях,—гаворыць ён,—распыляюцца, не ведаюць што сёння галоўнае ў рабоце, за якія пытанні неабходна ў першую чаргу ўзяцца. Далей тав. Брудмер гаворыць аб труднасцях работы ў малакалькасных партарганізацыях, у якіх усяго тры—чатыры комуністы. Ён прапануе збіраць куставыя сходы такіх партарганізацый для абмеркавання на іх важнейшых агульнапалітычных пытанняў, накшталт такіх, як вынікі Пленума ЦК ВКП(б), пытанні міжнароднага становішча і іншае.

Вялікую ролю павінны зараз адыграць інструктары райкомаў. Між тым, сістэма іх работы такая, што інструктар прыкован да стала, працуе адзін. Інструктар можа і павінен апірацца на няштатны апарат, на актыў.

У Сталінскім гаррайкоме ўжо створана група няштатных партследавацеляў, якія пераважна будуць займацца заявамі комуністаў, каб аблягчыць работу інструктароў.

Як вялікі недахоп у рабоце гаррайкомаў, на нарадзе адзначалася, што да гэтага часу не толькі ў райкомах, але нават у пярвічных партарганізацыях не прыступілі да выканання рашэння Пленума ЦК ВКП(б) аб пераглядзе спраў выключаных з партыі за пасіўнасць, што з'яўляецца зусім ненармальным.

Адзначалі таксама, што ў многіх партарганізацыях заявы аб прыёме ў партыю марынуюцца па тры месяцы, што райкомы не заняліся тым, каб папярэдзіць такое становішча.

На нарадзе гаварылі і аб тым, як дапамагчы партарганізацыям узначаліць выбары кіруючых профсаюзных органаў.

Ц. ФРЫД.

Зводка аб ходзе сельгасработ па раёнах БССР

на 25 мая 1937 года (у проц. да плана)

№№ п. п. Назва раёнаў	Усяго пасеяна яравых	Усяго пасеяна збожжавых	Канапель	Бульбы	Прапалата калгасамі: Азімых	Яравых	Ільну (першы раз)	Узарана калгасамі: Папару	Цаліны пад пахаць
1. Аршанскі	101,9	105,3	75,8	109,0	41,6	5,7	42,0	53,7	7,0
2. Сенненскі	100,6	100,8	82,8	123,3	4,1	—	—	—	8,1
3. Віцебскі	100,0	105,0	42,0	103,8	—	—	—	—	—
4. Бягомльскі	100,0	104,5	100,0	107,9	—	—	—	—	6,1
5. Грэскі	99,6	102,6	94,4	101,2	37,1	8,8	4,7	9,2	2,8
6. Чырвонаслаб.	98,5	100,0	82,1	112,4	35,6	3,0	6,2	15,7	—
7. Магілеўскі	97,6	101,3	65,6	103,1	—	—	—	—	15,1
8. Плешчаніцкі	96,2	99,8	72,8	102,4	16,4	7,5	1,8	19,7	2,9
9. Талачынскі	96,2	101,9	73,2	100,1	22,0	1,0	17,5	18,9	3,6
10. Дрыбінскі	95,8	97,8	77,5	106,8	16,2	8,6	16,9	9,8	—
11. Асіпавіцкі	94,7	96,7	82,9	103,5	22,0	4,4	6,0	0,9	2,6
12. Ушацкі	94,5	102,1	57,1	102,7	—	—	—	—	—
13. Заслаўскі	94,4	107,2	64,7	95,1	23,9	1,5	3,3	5,9	2,0
14. Шклоўскі	94,0	99,6	54,0	99,3	3,1	2,3	23,1	15,1	22,1
15. Узденскі	93,4	95,7	78,3	100,3	39,2	1,9	18,7	1,7	5,7
16. Лагойскі	93,3	100,1	61,7	101,0	6,1	—	—	4,9	4,6
17. Чашніцкі	93,1	98,3	64,4	98,8	—	—	—	—	9,3
18. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
19. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
20. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
21. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
22. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
23. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
24. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
25. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
26. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
27. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
28. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
29. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
30. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
31. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
32. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
33. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
34. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
35. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
36. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
37. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
38. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
39. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
40. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
41. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
42. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
43. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
44. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
45. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
46. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
47. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
48. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
49. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
50. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
51. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
52. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
53. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
54. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
55. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
56. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
57. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
58. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
59. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
60. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
61. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
62. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
63. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
64. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
65. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
66. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
67. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
68. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
69. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
70. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
71. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
72. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
73. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
74. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
75. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
76. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
77. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
78. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
79. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
80. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
81. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
82. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
83. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
84. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
85. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
86. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
87. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
88. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
89. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
90. [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Па БССР	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Апрача таго па Наркамсаўгасах	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Разам па БССР з Наркамсаўгасамі	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Было на 20/V-37 г.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

УЧОТНА-СТАТЫСТЫЧНЫ АДДЗЕЛ НАРКАМЗЕМА БССР.

НА НАРАДЗЕ АКТЫВА НАРКАМЗЕМА

Пытанні барацьбы за хутчэйшую ліквідацыю вынікаў шкодніцкай работы ў сельскай гаспадарцы знаходзяцца ў цэнтры ўвагі нарады актыва Наркамзема БССР. [illegible]

[illegible]

Шыльнікаў, па маёй думцы, не можа надалей узначальваць такі рашаючы ўчастак работы, як планаванне.

На нарадзе выступіў тав. Кароўнікаў— дырэктар Гарадоцкай МТС. Ад яго актыў чакаў вострай самакрытыкі. Не так даўно ён яшчэ працаваў першым намеснікам наркома земляробства Беларусі. Але Кароўнікаў, відаць, не хоча да канца раскрыць свае грубейшыя палітычныя памылкі. І таму таварышы з месц кідаюць яму рэплікі:

— Ты аб сабе раскажы!

— Чаму ты ўвесь час маўчаў?

— Якія ўстаноўкі ты даваў па пытанню надзялення зямлёй аднаасобнікаў?

Кароўнікаў старанна абыходзіць вострыя вуглы. Яму гэта, аднак, не ўдаецца. Выступаўшыя ўслед за Кароўнікавым таварышы рэзка крытыкуюць яго. На адной з нарад старшынь РВК, загадчыкаў райза і дырэктароў МТС абмяркоўваліся пытанні, звязаныя з выдачай калгасам актаў на вечнае карыстанне зямлёй. Выступіў Кароўнікаў і даў яўна шкодную ўстаноўку. Ён арыентаваў раённых работнікаў, каб аднаасобнікаў скінуць з рахунку, што можна ім і не даць зямлю. Гэта ўстаноўка нанесла нямала шкоды.

Начальнік зерневага кіраўніцтва Лабзакоў ахвотна расказвае аб шкодніцкай рабоце контррэвалюцыйных элементаў у сістэме Наркамзема. Але больш чым скупа ён гаворыць аб фактах сямейственасці, падхалімства, адрыву ад мас кіраўніцтва Наркамзема, хаця ў гэтым, як правільна гаварылі выступаўшыя таварышы, многа вінават і Лабзакоў. Ён не даў самакрытычнага аналізу прычын, якія садзейнічалі класава-варожым элементам доўгі час арудваць у сістэме Наркамзема і аставацца нявыкрытымі.

Аналагічны характар насіла выступленне начальніка ільнянога кіраўніцтва Савостава.

[illegible]

ён заяўляе:

— Зноў тая-ж гісторыя са Слуцкам. З такімі дакладнымі запіскамі вы прыязджаеце кожны год. Нічога з гэтага не выйдзе.

Шыльнікаў, Свержынскі, Шасцярнёў— гэта людзі, якія планавалі не для павышэння ўраджаю, а, наадварот, сваім планаваннем яны спрыялі паніжэнню ўраджайнасці.

Далей тав. Куцця радам фактаў паказвае, як у Наркамземе Беларусі заведама няправільна планавалі кармавую базу. Пагалоўе жывёлы расце, кармавая база рэзка адстае.

— У пяці калгасах раёна няма свіней. У Наркамземе за гэта нас абвінавачвалі ў апартунізме. Як-жа з кармамі? Гэтым не цікавіліся. Я скардзіўся Картукову. Зноў-жа стары адказ:

— Такая гісторыя са Слуцкам паўтараецца кожны год. Ты яшчэ малады загадчык райза.

— Цяпер кожны ведае, што ўстаноўка Наркамзема БССР на арганізацыю ферм па ўсіх відах жывёлы ў кожным калгасе яўна няправільная. Але чым-жа займаўся сельгасаддзел ЦК КП(б)Б? Чаму Соўнарком Беларусі многа разоў бічаваў кіраўніцтва раёнаў за тое, што ў калгасах няма ферм па ўсіх відах жывёлы?

Тав. Куцця прыводзіць факты падхалімства, бюракратызма, адарванасці ад мас работнікаў Наркамзема Бяркоўскага, Фрыдмана, Савостава, Шыльнікава і інш.

— На нашай нарадзе, — гаворыць тав. Куцця,—мала гаварылі аб Соўнаркоме. Хачу расказаць адзін абураючы факт. Заглянуў у наш раён старшыня Соўнаркома БССР тав. Галадзед. Прыязджае ён у Сарагоўскі сельсовет. Ёсць там аднаасобнікі. Некаторыя з іх сказалі штосьці такое, што не спадабалася старшыні Соўнаркома. Пасля гэтага тав. Галадзед даў яўна няправільную ўстаноўку: сядзібы аднаасобнікаў абрэзаць, пакінуць ім толькі тую зямлю, што пад хатай.

Тав. Куцця ўздымае пытанне аб вучобе загадчыкаў райза.

Мы абавязаны пашырыць свой палітычны кругазор. Але замест вучобы Наркамзем камандуе нізавымі работнікамі, кожны раз піша цыркуляры і папярэджвае, што «будзем судзіць», «у праціўным выпадку вы будзеце прыцягнуты да судовай адказнасці» і г. д.

Аб заціску самакрытыкі, аб ігнараванні голасу нізавых работнікаў, аб безадказных адносінах чыноўнікаў з Наркамзема да дзяржаўных інтарэсаў гаворыць у сваім выступленні тав. Жукоўскі (Клічаў).

— Мы, нізавыя работнікі, сігналізавалі, але да нас не прыслухоўваліся. Дайшло ў свой час да таго, што многія раённыя работнікі страцілі надзею, што іх сігналы будуць пачуты. Я дзевяць год працую ў органах Наркамзема. Раней я працаваў у Чырвонаслабодскім раёне. Там я ўпэўніўся, што ўраджай не павышаецца, а зніжаецца. Севазваротаў няма. Не створана кармавая база для жывёлагадоўлі.

Я пішу дакладныя запіскі ў НКЗ БССР, у сельгасаддзел ЦК КП(б)Б, у палітсектар МТС. Даказваю, што пры такім кіраўніцтве і планаванні Наркамзема раён не зможа забяспечыць заможнае жыццё калгаснікам. Замест таго, каб прыняць канкрэтныя меры, мяне пачынаюць «вывучаць». У палітсектары працаваў Кароўнікаў. Ён піша запросы ў розныя арганізацыі: праверце, калі ласка, хто ён такі, гэты спецыяліст. Неяк ён вельмі рэцівы, складвае і абгрунтоўвае якіясьці матэрыялы...

Сігналы асталіся без рэагавання. Пераязджаю працаваць у Клічаў. Такое-ж становішча: севазваротаў няма, жывёла не забяспечана кармамі, спланавалі для раёна пасеўныя плошчы яўна па-шкодніцку. Прыязджаю ў Наркамзем да Беркоўскага, Шыльнікава. Але рэзультатаў так і не мог дабіцца.

У сваіх выступленнях тт. Алмазаў (Лельчыцы), Крыванос (Менск), Іваноў (Віцебск), Баравік (Плешчаніцы), Мацэпура (Беларуская станцыя механізацыі сельскай гаспадаркі) і іншыя таварышы выкрываюць рад фактаў шкодніцкай дзейнасці ворагаў народу ў пытаннях механізацыі сельскай гаспадаркі, унядрэння племяннаой жывёлагадоўлі, землеўпарадкавання і планавання. Удзельнікі нарады рэзка крытыкуюць кіруючых работнікаў Наркамзема за буйнейшыя недахопы і прарывы ў рабоце.

На вячэрнім пасяджэнні 28 мая ў спрэчках выступалі тт. Прошын (Касцюковічы), Смірноў (Менск), Грань (Лагойск), Жэлезнякоў (Чавусы) і інш.

На гэтым-жа пасяджэнні выступіў загадчык сельгасаддзела ЦК КП(б)Б т. Вайновіч.

Сёння нарада актыва прадаўжае сваю работу.

І. ШЛЯФЕР.

ЗАКРЫЛАСЯ ЎСЕБЕЛАРУСКА[я] КАНФЕРЭНЦЫЯ АРХІТЭКТАР[аў]

Усе выступаўшыя ўчора на канфер[энцы]цыі архітэктараў БССР з абурэннем га[ва]рылі аб наглым, варожым і паклёпні[цкім] выступленні «архітэктара» Якушка. Б[ес]бяздарны ў творчасці чалавек пака[заў] свой контррэвалюцыйны твар і кулац[кае] нутро. Ён доўга маскіраваўся і наследо[ваў] шкодзіў у архітэктуры.

Вядомы майстар архітэктуры, зас[лу]жаны дзеяч мастацтваў т. Лангба[рд] заявіў:

— Выступленне Якушка накіравана [на] дыскрэдытацыю лепшых архітэкта[раў] Саюза і нашай канферэнцыі. На мой [по]гляд, мяркуючы па некаторых «работ[ах]» гэтага архітэктара, ён наогул не заслуг[о]вае гэтага высокага і ганаровага ў на[шай] краіне звання. Усім сумленным работні[кам] архітэктуры не па дарозе з ім.

Праф. Магілеўчык (Інстытут саніта[рыі] і гігіены) кваліфікуе выступленне Якуш[ка] як антысавецкае.

— Пра які такі «тупік» гаварыў Якушка,—пытае тав. Магілеўчык. Гэта [ў] той час, калі нават прадстаўнікі буржу[аз]ных краін, пабываўшыя ў нас, у СС[СР] захапляюцца размахам будаўніцтва, с[мя]лымі праектамі рэканструкцыі гарад[оў]. Факт такога варожага выступлення ад[наго] з членаў праўлення гаворыць аб т[ым], што ў саюзе не ведаюць людзей, не вы[ву]чаюць іх.

Малады архітэктар т. Томах гаварыў [аб] тым, што падобнага роду выступленні с[та]лі магчымымі ў рэзультаце адсутнас[ці] творчай крытыкі ў архітэктурным асяр[од]дзі. Далей ён пярэчыць супроць некатор[ых] выступаўшых, якія называлі Якушка «апалітычным». Не,—гаворыць т. Томах,— Якушка палітык, але не наш, ён не н[аш] чалавек.

Архітэктар Воінаў заявіў:

— З абурэннем і нягадзаваннем мы ў[с]прынялі выступленне Якушкі. Архітэкт[ту]ра—гэта палітыка, і сваю кулацкую [па]літыку Якушка праводзіў на практыц[ы] як гарадскі архітэктар. Яму не месца [ў] нашым асяродзі.

Архітэктары тт. Барысаў, Жадовіч, Ч[а]чотка, скульптар Бембель, тт. Глейберма[н], Гальперын і іншыя рашуча асудзілі анті[]савецкае выступленне Якушкі, якое бы[ло] накіравана на дыскрэдытацыю сапраў[дных] велізарных дасягненняў савецкай архітэ[к]туры, ідэі рэканструкцыі гарадоў, дапамо[гі] брацкага рускага народу БССР.

Як выявілася, Якушка нашкодзіў у г[а]радской гаспадарцы Менска. Той фа[кт], што толькі на канферэнцыі ён выкрыт, г[а]ворыць аб адсутнасці пільнасці ў саю[зе] савецкіх архітэктараў, членам праўлен[ня] якога ён быў да апошняга дня, а такса[ма] і ў гарадскім совеце, дзе ён займаў пас[а]ду гарадскога архітэктара.

З вялікай увагаю канферэнцыя выслу[]хала прамову т. Башмачнікава (Ц[К] КП(б)Б), які даў рэзкую характарыстыку работы саюза савецкіх архітэктараў. Та[в.] Башмачнікаў спыніўся на ўроках варожа[]га выступлення Якушкі і заклікаў павы[]сіць пільнасць, авалодаць большэвізмам, ствараць архітэктурныя пабудовы, варты[я] нашай вялікай соцыялістычнай эпохі.

На вячэрнім пасяджэнні быў заслуха[н] даклад мандатнай камісіі і прыняты рэза[]люцыі па справаздачы праўлення саюза савецкіх архітэктараў і дакладу аб архі[]тэктурна-будаўнічай практыцы ў БССР.

У спецыяльна прынятай рэзалюцыі кан[]ферэнцыя кваліфікавала выступлен[не] Якушкі, як антысавецкае, контррэвалю[]цыйнае. Канферэнцыя аднагалосна паста[]навіла выключыць Якушку з членаў саю[]за савецкіх архітэктараў.

У склад новага праўлення саюза савец[]кіх архітэктараў БССР выбраны тт. Лю[]бовіч, Брэгман, Чачотка, Лангбард, Воінаў, Томах і Глейберман.

Дэлегатамі на Ўсесаюзны з'езд архітэк[]тараў ад БССР выбраны тт. Любовіч, Ам[]бражунас, Чачотка, Брэгман і Маклянова.

Н. ГАРНЫ.

РАЁННЫ ПАРТСХОД

28 мая закончыў сваю работу раённы сход комуністаў гомельскай сельскай партыйнай арганізацыі. На сходзе прысутнічала 127 членаў і 46 кандыдатаў партыі. У спрэчках па справаздачнаму дакладу сакратара гаркома КП(б)Б т. Стакуна выказалася 27 чалавек.

28 мая тайным галасаваннем выбран райком партыі ў складзе 19 чалавек. Тайным галасаваннем першым сакратаром райкома партыі выбран т. Маўшовіч (працаваўшы да гэтага часу сакратаром Будакашалёўскага райкома партыі). Другім сакратаром райкома партыі выбран т. Караневіч.

АБ РУСКА-БЕЛАРУСКІМ СЛОЎНІКУ

Учора адбылася скліканая рэдакцыяй газеты «Звязда» нарада па «Руска-беларускаму слоўніку» (выд. Акадэміі навук БССР).

Выступіўшыя адзначылі, што слоўнік спрыяе росту літаратурнай беларускай мовы і служыць базай для далейшай работы ў гэтым напрамку.

Адначасова ўдзельнікі нарады ў сваіх выступленнях падкрэслілі, што ў слоўніку ёсць шмат арфаграфічных памылак, а таксама ёсць словы, няправільна перакладзеныя, што абавязвае перакладчыкаў і чытачоў карыстацца слоўнікам крытычна.

Падрабязныя матэрыялы нарады будуць апублікаваны ў бліжэйшы час.

АКТЫЎ АСОАВІЯХІМА

Учора вечарам у Менскім доме партактыва адкрылася рэспубліканская нарада асоавіяхімаўскага актыва. На нарадзе прысутнічае 130 чалавек работнікаў гарадскіх і раённых советаў і старшынь пярвічных асоавіяхімаўскіх арганізацый.

У парадку дня нарады адно пытанне— рашэнні лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б) і задачы Асоавіяхіма, аб чым і зрабіў даклад намеснік старшыні Цэнтральнага Совета Асоавіяхіма БССР таварыш Данілаў. Сёння спрэчкі па дакладу. Нарада будзе працягваць сваю работу ў менскім Доме Чырвонай Арміі імя К. Е. Варашылава.

Ф. ШПІГЕЛЬ

НОВЫ УРАД У ІСПАНІІ

14 мая выйшаў у адстаўку іспанскі рэспубліканскі ўрад, які ўзначальваўся Ларго Кабальеро. 17 мая створан новы ўрад, пад старшынствам соцыяліста Хуана Негрына, які быў міністрам фінансаў у ранейшым кабінеце.

Чым быў выклікан гэты ўрадавы крызіс і якія галоўнейшыя задачы новага міністэрства?

Вайна ў Іспаніі цягнецца ўжо адзінаццаты месяц. Усяму свету вядома, што супроць геранічнага іспанскага народу вядуць вайну не толькі банды фашысцкіх генералаў, але і дзве мацнейшыя фашысцкія дзяржавы Еўропы. Трагічны фарс «неўмяшання» прывёў да таго, што законны ўрад Іспаніі фактычна пастаўлен ва ўмовы суровай міжнароднай блакады. У той-жа час італа-германскія інтэрвенты скарыстоўваюць шырму лонданскай згоды для таго, каб прадаўжаць сваю злачынную работу.

Якраз у апошнія дні ўскрыта мноства новых фактаў, якія бясспрэчна сведчаць пра тое, што наглая пастаўка зброі і пасылка войск з Германіі і Італіі ў Іспанію прадаўжаюцца нават цяпер, пасля ўстанаўлення так званага кантролю над выкананнем згоды аб неўмяшанні. Увесь сусветны друк абляцеў красачны эпізод з італьянскім гандлёвым параходам «Лігурыя». Гэта камерцыйнае судно нечакана было далучана да італьянскага ваеннага флота, пра што ў адпаведным дыпламатычным парадку было даведзена да ведама іншых дзяржаў. У чым-жа тут справа? У чым сакрэт гэтай метамарфозы? Па лонданскай згодзе, ваенныя судны ўсіх дзяржаў не падпадаюць пад нагляд кантралёраў міжнароднага камітэта. Значыць, пад шыльдаю «ваеннага карабля» італьянскі камерцыйны параход можа спакойна выконваць свае прывычныя функцыі, г. зн. перакідаць з Італіі ў Іспанію войскі і зброю.

Варварскі разгром Герніка і іншых вёсак і гарадоў Краіны Баскаў зноў паказаў усяму свету, у якіх маштабах і якімі спосабамі вядзе вайну супроць іспанскага народу гітлераўская Германія. Працэс захвачаных у палон германскіх лётчыкаў, які адбываўся гэтымі днямі ў Більбао, дастаткова красамоўны ў гэтых адносінах. Падобных фактаў можна было-б прывесці яшчэ вялікае мноства. Характэрна пры гэтым, што факты падобнага роду адбываюцца ў апошнія тыдні і дні, г. зн. пасля ўвядзення ў дзеянне міжнароднага кантролю.

Ва ўсім гэтым няма, зразумела, нічога прынцыпова новага. Вайна фашысцкай Італіі і гітлераўскай Германіі супроць іспанскага народу з'яўляецца даўно даказаным, бясспрэчным фактам.

Аднак, аб гэтым факце неабходна напомніць лішні раз, іменна тады, калі ўвага ўсяго перадавога і прагрэсіўнага чалавецтва прыцягнута да ўнутраных спраў рэспубліканскай Іспаніі.

За свабодную дэмакратычную Іспанію б'ецца пераважная большасць іспанскага народу. Гэты народ гатоў скарэй загінуць, чым дазволіць надзець на сябе фашысцкае ярмо. За дзесяць месяцаў барацьбы народ Іспаніі паказаў цуды геразму. Ён здолеў голымі рукамі адбіць першы фашысцкі націск. Потым у цяжкіх і крывавых баях ён стварыў народную армію, якая магла-б процістаяць іспанскаму фашысцкаму зброду і войскам італа-германскіх інтэрвентаў.

Перад рэспубліканскай Іспаніяй стаяла і другая не менш цяжкая задача. Створаную армію неабходна было не толькі абучыць, але і ўзброіць усімі сродкамі сучаснага бою. Пры велізарнай працягласці франтоў, пры лютасці баявых дзеянняў, кожны дзень, кожная гадзіна патрабавалі вялізнай затраты баявых прыпасаў, папаўнення запасаў усякага роду зброі і т. д. Рэспубліканскі ўрад меў дастатковыя фінансавыя рэсурсы для таго, каб закупляць неабходную яму зброю і боепрыпасы ў любой краіне і ў любой колькасці. Але прыхільнікі «нейтралітэту» і «неўмяшання» пазбавілі рэспубліканскі ўрад гэтай магчымасці. У гэтых умовах велізарную ролю павінна была адыграць айчынная іспанская прамысловасць, большая частка якой размешчана на тэрыторыях, падуладных рэспубліцы.

Гісторыя грамадзянскай вайны ў Іспаніі ведае не адзін прыклад вытворчага геразму іспанскіх пралетарыяў. Ёсць нямала такіх прадпрыемстваў, якія працуюць сапраўды так, як гэтага патрабуе перажываемы час. Аднак, пры несумненных поспехах асобных заводаў і фабрык прамысловасць рэспубліканскай Іспаніі ў цэлым далёка яшчэ не пераведзена на ваенныя рэйкі. У прамысловасці пануе неразбярыха, якая перашкаджае дастатковаму снабжэнню арміі зброяй і снаражэннем.

Нарэшце, трэцяй важнейшай задачай, якая стаяла і стаіць перад Іспанскай рэспублікай, з'яўляецца ўмацаванне і ачыстка тылу, пры поўным згуртаванні ўсіх антыфашысцкіх элементаў краіны. Але добра вядома, што да апошняга часу рэспубліканскі тыл не быў ачышчан ад «пятай калоны», што злейшым ворагам народу, трацкістам, ніхто не перашкаджаў у іх брудной рабоце.

Іспанскі народ, безумоўна, мае ўсе асноўныя прадпасылкі для перамогі над фашызмам. Але для гэтай перамогі яму неабходна правільна арганізаваць свае сілы і ў тыле і на фронце. Усе інтарэсы дзяржавы, партый, грамадскіх арганізацый, груп і асобных людзей павінны быць падпарадкаваны патрабаванням цяжкай і доўгай вайны.

Урад Ларго Кабальеро аказаўся няздольным поўнасцю вырашыць гэтыя задачы. Аб'яднанне ўсіх узброеных сіл пад цвёрдым цэнтралізаваным кіраўніцтвам не было даведзена да канца. Аставалася яшчэ нямала партызанскіх атрадаў, якія на даным этапе барацьбы маглі прыносіць толькі шкоду, паколькі яны не падпарадкаваліся адзінаму камандаванню і часта зрывалі яго стратэгічныя планы.

Разам з тым — і ў значнай меры ў выніку гэтага — доблесная іспанская народная армія не заваявала ўсіх тых поспехаў, якіх яна магла-б дасягнуць. Геразм і тэхнічнае аснашчэнне рэспубліканскіх войск, пры правільнай арганізацыі справы, дазвалялі праявіць намнога большую рашучасць, значна большую наступальную актыўнасць на ўсіх франтах.

Слаўная іспанская компартыя — ініцыятар і галоўная рухаючая пружына народнага фронта — нястомна сігналізавала ўраду Ларго Кабальеро аб усіх гэтых буйных упушчэннях і памылках. У радзе палітычных дакументаў яна паслядоўна і цвёрда патрабавала правядзення ў жыццё ўсіх тых мерапрыемстваў у тыле і на фронце, якія павінны былі забяспечыць рашучую і хуткую перамогу над фашызмам.

Памылкі ўрада Кабальеро асабліва ярка праявіліся ў часе нядаўніх барселонскіх падзей і пасля іх. Калі мяцеж фашысцка-трацкісцкіх бандытаў у Барселоне быў раздаўлен, компартыя патрабавала неадкладнага выканання раду жыццёва неабходных мер. Яна патрабавала бязлітаснай ліквідацыі ўсіх контррэвалюцыйных элементаў, выступаючых супроць каталонскага ўрада, супроць народнага фронта. Яна патрабавала поўнага падпарадкавання ўсіх груп і арганізацый адзінаму ўраду, які з'яўляецца выказнікам і выканаўцам волі пераважнай большасці іспанскага народу. Яна патрабавала ліквідацыі трацкісцкіх банд — прамой агентуры Франко, Гітлера і Мусаліні. Яна патрабавала, нарэшце, актывізацыі арагонскага фронта, што магло-б даць рашучы пералом для агульнага становішча, літаральна, на ўсіх франтах вайны.

Няма патрэбы дадаваць, што ў гэтым выпадку, як і заўсёды, компартыя выказвала волю пераважнай большасці іспанскага народу.

Урад Кабальеро, аднак, марудзіў з выкананнем усіх гэтых патрабаванняў. Чаму? Перш за ўсё, таму, што некаторыя члены гэтага ўрада давалі груба-памылковую палітычную ацэнку барселонскім падзеям. Правакацыйны трацкісцка-фашысцкі мяцеж яны прабавалі паказаць, як «сутыкненне двух плыняў унутры рабочага класа». Такая палітычная ацэнка барселонскага мяцежу мела, адгэтуль, не толькі тэарэтычнае значэнне. Калі-б гэты «тэзіс» быў правільным, то аказалася-б, што прэзрэнныя трацкісцкія шайкі павінны карыстацца ў радах народнага фронта поўнымі правамі і ўсеагульнай павагай нароўне з палітычнымі партыямі; інакш кажучы, замест бязлітаснай ліквідацыі трацкісцкіх правакатараў, некаторыя элементы ўрада Ларго Кабальеро гатовы былі легалізаваць гэтых прамых здраднікаў і фашысцкіх агентаў.

Такое становішча не магло быць далей цярпіма. Яно пагражала пацягнуць за сабою новыя няшчасці для іспанскага народу. Неабходна было неадкладна перабудаваць кіраўніцтва антыфашысцкіх сіл, для таго, каб забяспечыць перамогу над фашызмам.

16 мая цэнтральны камітэт іспанскай комуністычнай партыі ў форме мемарандума на імя Ларго Кабальеро выклаў свае патрабаванні ў пытанні аб складзе і палітыцы новага рэспубліканскага ўрада.

У гэтым велізарнай палітычнай важнасці дакуменце іспанская компартыя ў сціслым выглядзе давала поўную праграму дзеянняў для іспанскага ўрада народнага фронта. Компартыя ўказвала, як павінна быць рэарганізавана армія для таго, каб яна стала арміяй перамогі над фашызмам; компартыя ўказвала, якія меры неабходна прыняць для ператварэння ўсёй прамысловасці ў ваенную прамысловасць і для стварэння новых галін вытворчасці пад адзіным кіраваннем. Компартыя патрабавала такой эканамічнай палітыкі, якая сканцэнтравала-б у руках дзяржавы і ўрада ўсе эканамічныя рэсурсы краіны. Адною з прадпасылак гэтага компартыя лічыць нацыяналізацыю рашаючых галін прамысловасці, у асаблівасці тых, у якіх гаспадары прымалі прамы або ўскосны ўдзел у фашысцкім мяцежы.

Побач з гэтым компартыя патрабавала абароны дробнай індустрыі і дробнага гандлю, рабочага кантролю над вытворчасцю для абароны інтарэсаў працоўных і падтрымання працоўнай дысцыпліны.

Далей, компартыя патрабавала абароны інтарэсаў сялянскіх мас як дробных уласнікаў, так і ў калектыўных гаспадарках.

Адным з важнейшых патрабаванняў гэтага выдатнага дакумента з'яўлялася ўстанаўленне на ўсёй тэрыторыі рэспубліканскай Іспаніі сапраўднага рэспубліканскага парадку і падаўлення ўсіх, хто гэты парадак парушае. Урад Ларго Кабальеро не прыняў патрабаванняў компартыі.

Зараз гэты дакумент з'яўляецца праграмай дзеянняў для новага ўрада, створанага пад старшынствам Хуана Негрына. Новаму ўраду надан манёўраны і аператыўны характар, паколькі лік міністэрскіх пастоў скарочан з 18 да 9. У кабінеце, як вядома, прадстаўлены ўсе партыі народнага фронта: у яго ўваходзяць тры соцыялісты, два комуністы, па аднаму прадстаўніку ад «рэспубліканскай левай», ад «рэспубліканскага саюза», ад «каталонскай левай» і ад баскскіх нацыяналістаў.

У кабінет не ўвайшлі, аднак, прадстаўнікі профсаюзных арганізацый. Як вядома, у дні крызіса Анарха-сіндыкалісцкая нацыянальная канфедэрацыя працы і Ўсеагульны рабочы саюз ультыматыўна патрабавалі, каб Ларго Кабальеро захаваў пост старшыні совета міністраў і адначасова ваеннага міністра. Сумяшчэнне двух такіх важнейшых пастоў адной асобай, бясспрэчна, аказалася-б надзвычай шкодным у перыяд такога велізарнага напружання. Гэта непрыемлемае патрабаванне было адкінута.

У сваёй дэкларацыі ўрад Хуана Негрына па гэтаму поваду заявіў:

Шкадуючы, што ён не мае ў сваім складзе прадстаўнікоў профсаюзных арганізацый, «ўрад спадзяецца, што гэтыя арганізацыі ў агульных інтарэсах зменяць сваю пазіцыю і будуць супрацоўнічаць з урадам».

Далейшае развіццё падзей паказала, што выражаная ў гэтым пункце дэкларацыі надзея аказалася ў значнай ступені грунтоўнаю. Велізарны лік мясцовых арганізацый Усеагульнага рабочага саюза рашуча асудзіў пазіцыю свайго кіраўніцтва. Трэба ўказаць, што гэта кіраўніцтва не адлюстроўвае сапраўдных настрояў шырокіх профсаюзных мас. Дастаткова напомніць, што цэнтральны камітэт Усеагульнага рабочага саюза не перавыбіраўся з 1934 г. Больш таго, нават пасля аб'яднання рэфармісцкіх і рэвалюцыйных профсаюзаў Іспаніі ў ЦК саюза не ўвайшоў ні адзін комуніст.

Пад націскам профсаюзных мас кіраўніцтва Ўсеагульнага рабочага саюза склікае надзвычайную сесію свайго цэнтральнага камітэта для абмеркавання пазіцыі ЦК. Убачыўшы, якую рэакцыю выклікалі яго паводзіны ў членскіх масах, выканком Усеагульнага рабочага саюза вымушан заявіць, што ён гатоў прызнаць факт, які адбыўся, паколькі склад новага ўрада «адказвае жаданням і волі большасці членаў Усеагульнага рабочага саюза».

* *

Апошнія дні паказалі, што новы ўрад рэспубліканскай Іспаніі сустракае падтрыманне пераважнай большасці працоўных. Многія газеты партый народнага фронта называюць урад Хуана Негрына ўрадам перамогі. Ёсць усе падставы меркаваць, што кабінет Негрына не будзе паўтараць памылак свайго папярэдніка, што ён забяспечыць далейшае ўмацаванне і згуртаванне ўсіх антыфашысцкіх сіл для хутчэйшай перамогі над ворагам, для ўстанаўлення ў Іспаніі свабоднага дэмакратычнага рэжыма ў інтарэсах найшырэйшых народных мас.

АБМЕРКАВАННЕ ПЫТАННЯЎ ТРЭЦЯГА ПЯЦІГАДОВАГА ПЛАНА

[З]АДАЧЫ ЛЯСНОЙ І ЛЕСАХІМІЧНАЙ ПРАМЫСЛОВАЙ КААПЕРАЦЫІ

[Ра]зам з агульным ростам народнай гас[падар]кі Беларусі лясная промкааперацыя [у вы]ніку выканання плана другой пя[цігодк]і ў 1937 годзе дае прадукцыі на суму 130 мільёнаў рублёў, супроць 51,6 мільёна рублёў у 1932 годзе (рост на 261 проц.), а па асобных промыслах яшчэ больш:

[Мэ]блі ў 1932 г. выпусцілі на	7 млн. руб.,	у 1937 г.	—	35 млн. руб.
[Ле]сахімія	— » »	17 » »	»	—	27,5 »
[Во]сазагатоўкі	— » »	6 » »	»	—	13,5 »
[Кул]ьт-мастацк.	— » »	0,5 » »	да »	—	3,5 »
[...] бандарнай вытворчасці	» »	3,7 » »	»	—	18,7 »

[Ус]ё гэта сведчыць аб тым, што лясная [пром]кааперацыя мае многа магчымасцей і [вял]ікія перспектывы развіцця гэтых про[мысл]аў у трэцяй пяцігодцы, асабліва ва [ўсіх раён]ах Беларусі, дзе сыравіны для іх раз[віцця] ёсць у дастатковай колькасці.

[Ма]тэрыяльны і культурны рост працоў[ных] нашай краіны прад'яўляе да нас су[вяр]равільныя патрабаванні па задаваль[ненн]ю мастацкай мэбляй, па лепшаму аб[слуг]оўванню спажыўца як па лініі ра[...]у, так і заказаў на мэблю і другіх [прад]метаў гаспадарчага ўжытку.

[На] падставе гэтага далейшае развіццё [гэт]ай промкааперацыі ў трэцяй пяцігод[цы] павінна пайсці па лініі:

[...]ўнай і больш глыбокай перапра[цоўк]і сыравіны на канчатковы від пра[дукцы]і. Гэта мае адносіны амаль да ўсіх [...]х лесапільных заводаў, якія к канцу [трэц]яй пяцігодкі павінны ператварыцца ў [мэбл]евыя фабрыкі і прадпрыемствы па [выпр]ацоўцы спортінвентара і сталярна[-стол]ярскай вытворчасці.

[Асн]оўныя мэблевыя механізаваныя ар[цел]і, як «Дрэвапрацоўшчык» (Менск), [«Чыр]воны мэбельшчык» (Бабруйск), «Чыр[воны] мэбельшчык» (Магілёў), «Прагрэс» [(Го]мель), «Дрэвапрацоўшчык» (Віцебск) [і ін]ш. павінны поўнасцю механізаваць [сваю] вытворчасць і давесці рост выпуска[емай] прадукцыі плана 1937 года да 300 [проц]. Гэта дасць магчымасць давесці агуль[ны] план па мэблі к канцу трэцяй пяці[годк]і да 90 мільёнаў рублёў, супроць ча[ксямін]ага выканання 1937 года — 35 [міл]ьёнаў рублёў.

[К]ультурна-мастацкія вырабы ў трэцяй [пяці]годцы павінны пайсці за кошт арга[ні]зацыі новых відаў цацак, давёўшы вы[пуск] іх да 1,5—2 мільёны рублёў. Гэта [па]шырэнне патрэбна правесці шляхам: [арга]нізацыі цэхаў цацак пры буйных [лес]евых арцелях; пераабсталявання ар[целі] ў м. Ветка пад камбінат цацак, дзе [ёсць] зусім прыгоднае для гэтай мэты па[мяш]канне; у існуючай арцелі «Метроін[стру]мент» (Мэнск) не менш 50 проц. пра[цоў]цыі пераключыць на выпрацоўку ца[цак].

[В]ыпуск спортінвентара (лыжы, хакей[ныя] клюшкі, більярды, шахматы, шашкі [і ін]ш.) давесці к канцу трэцяй пяцігодкі [да] 8 млн. руб., супроць 1,5 млн. руб. у [19]37 годзе, шляхам даабсталявання арце[лі] «Метроінструмент» (Менск) спецыяльным більярдным цэхам з выпрацоўкай більярдаў на суму да 4 млн. руб. або не менш 500—600 вялікіх більярдаў пры значным павелічэнні выпуску більярдаў звычайных.

Таксама значна будзе расшыран выпуск канторскіх вырабаў і вымяральных прылад (метраў дрыўляных, угольнікаў і інш.). Увогуле, рост па культурна-мастацкай групе павінен быць павялічан не менш, чым у чатыры разы супроць 1937 года і скласці не менш 12 млн. руб.

ПА ЛЕСАХІМІІ

К канцу трэцяй пяцігодкі рост па лесахіміі будзе ісці ў асноўным за кошт: значнага павелічэння (у 2,5 разы) спірта-парашковай вытворчасці (парашок, спірт, смала, вугаль цвёрдалісцевых парод), якая мае асаблівае значэнне ў народнай гаспадарцы.

Рост спірта-парашковай вытворчасці пойдзе за кошт павелічэння выхаду прадукцыі з 1 куб. метра сыравіны і павышэння яе якасці.

У сувязі з выдзяленнем водаахоўнай зоны і скарачэння сыравіннай базы рост па смалакурэнню ў трэцяй пяцігодцы ў асноўным будзе ісці:

а) за кошт асваення промыслу ў глыбінных раёнах, дзе сыравінная база (асмол) ёсць у дастатковай колькасці, для чаго неабходна перастаноўка да 50 смолакатлоў з раёнаў, з меншай колькасцю сыравіны;

б) пры захаванні існуючага промфонда ў 300 катлоў, рост к канцу трэцяй пяцігодкі — па смалакурэнню на 30—40 проц. — пойдзе выключна за кошт павелічэння выхаду прадукцыі, шляхам давядзення да двух змеевікоў на смолзаводзе, і давядзення колькасці абаротаў да 75 супроц. 60 у год.

Значны рост прадукцыі будзе ісці за кошт лозапляцення, у асаблівасці белай дачнай мэблі. Развіць гэту прамысловасць магчыма ва многіх раёнах БССР. Значна расшырыцца вытворчасць гаспадарчых прадметаў шырокага ўжытку.

Сістэма ляснай промкааперацыі мае ўсе магчымасці, усе ўмовы выканаць адказнейшыя задачы, ускладзеныя на яе партыяй і ўрадам.

Старшыня прэзідыума Белкалеспромсаюза ВОЛЧОК І. Х.

АДШУКАЦЬ НОВЫЯ КРЫНІЦЫ КАРМАВОЙ СЫРАВІНЫ

[Р]ашырэнне кармавой базы з'яўляецца [адны]м з важнейшых пытанняў, ад выра[шэн]ня якога залежыць павелічэнне пра[дукц]ыйнасці жывёлы. З усіх кармоў, якія [вык]арыстоўваюцца ў жывёлагадоўлі, асаб[лів]ай увагі заслугоўваюць кармы бялко[вы]я.

[П]ры распрацоўцы трэцяга пяцігадовага [пла]на неабходна асаблівую ўвагу звяр[нуц]ь на адшуканне шляхоў атрымання [вял]ікай колькасці такіх кармоў, як адыходы з бойняў (мясная, мясакосная, крывяная мука) і кармовыя дрожджы. Гэтыя [кар]мы займаюць да апошняга часу вельмі нязначнае месца ў кармовых рацыёнах жывёлы і асабліва маладняка.

[Т]рэба прапаную ў трэцім пяцігадовым плане намеціць мерапрыемствы і выдзеліць [асіг]наванні для арганізацыі цэхаў па [ўты]лізацыі адыходаў з бойняў у кожным буйным раёне БССР, дзе праводзіцца значны забой жывёлы. Гэта дасць жывёлагадоўлі вялікую колькасць кармоў, як мясная, мясакосная і крывяная мука.

Пашырыць сетку дражджавых заводаў у БССР і павялічыць прадукцыйнасць існуючых заводаў. Гэта настойліва дыктуецца неабходнасцю мець вялікую колькасць дражджэй для дражджавання кармоў. Апрача гэтага, самі дрожджы, як корм, з'яўляюцца вельмі каштоўнымі, бо багаты бялкамі.

Паставіць, як праблему для вырашэння ў трэцяй пяцігодцы, пытанне адшукання новых крыніц сыравіны для вытворчасці дражджэй (як бульба і т. д.), не абмяжоўваючыся вытворчасцю дражджэй з кармавой патакі.

Дацэнт віцебскага ветзааінстытута В. Ф. ЛЕМЕШ.

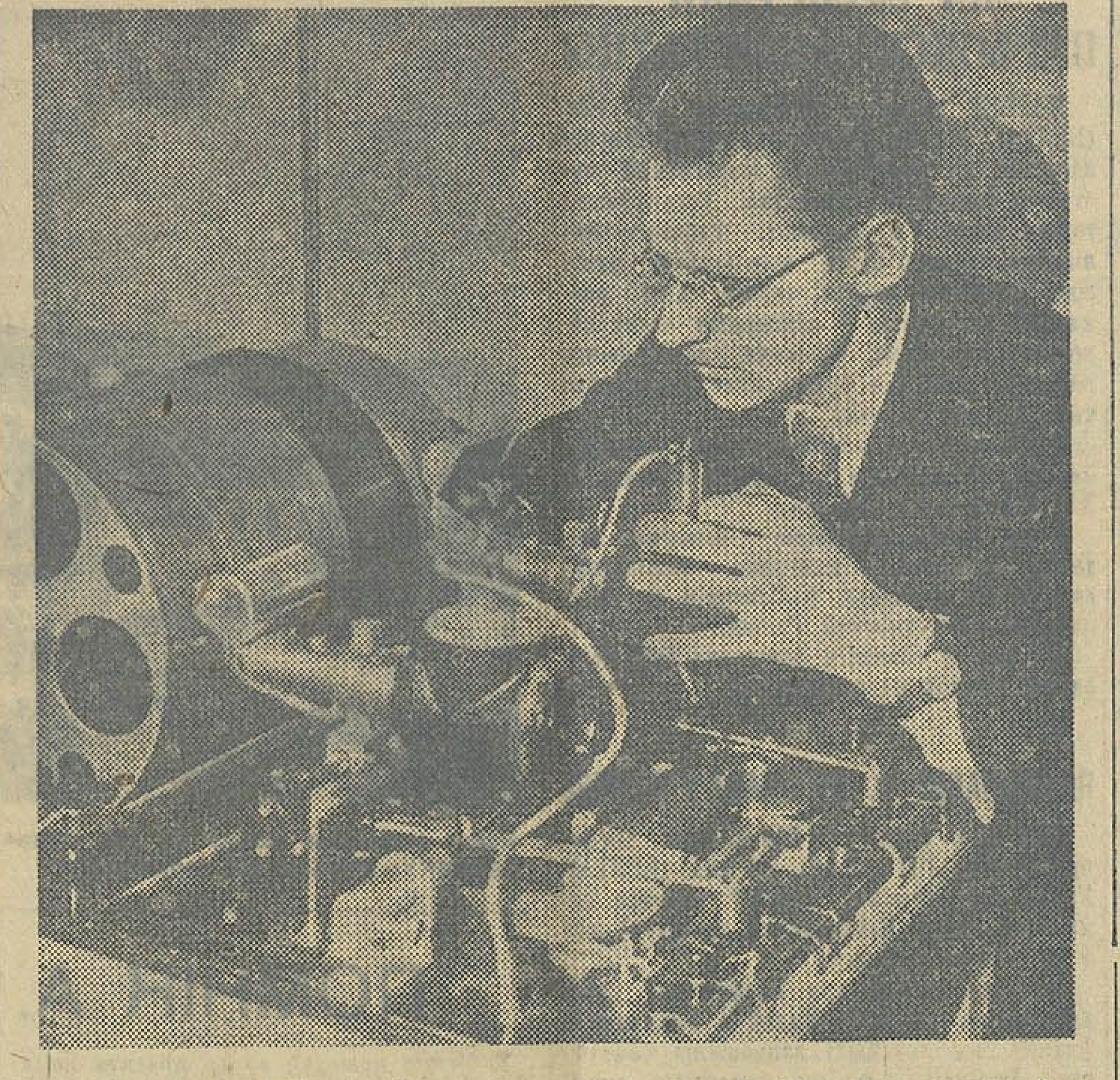

У тэлефонную сетку Масквы ўключаны «гаворачы гадзіннік»—аўтаматычная ўстанова, з дапамогай якой можна даведацца ў любы момант дакладны час па тэлефону. НА ЗДЫМКУ: навуковы супрацоўнік навукова-даследчага інстытута сувязі тав. А. К. Федасееў наглядае за работай «гаворачых гадзіннікаў». Фота Е. Халдзея (СФ).

ПЫТАННІ МЕТАЛАШЫРСПАЖЫВУ У ТРЭЦЯЙ ПЯЦІГОДЦЫ

Калі прагледзець насычэнне нашага рынку вырабамі металашырспажыву, то робіцца ясна, што мы яшчэ далёкі да таго, каб поўнасцю задаволіць запросы насельніцтва на гэтыя вырабы. Пры гэтым трэба ўлічыць яшчэ і тое, што вялікая частка такіх вырабаў завозіцца ў Беларусь з іншых прамысловых цэнтраў, [illegible]

[illegible]

КАРАЛЬКОЎ.
Студэнт політэхнічнага інстытута.

ПА СЛЯДАХ ВЫСТУПЛЕННЯЎ «ЗВЯЗДЫ»

«ЦКАВАННЕ МАЛАДОГА ІНЖЫНЕРА»

У «Звяздзе» ад 28 сакавіка была змешчана карэспандэнцыя аб тым, што на быхаўскім ацэтонавым заводзе травяць маладога інжынера тав. Драгункіну.

Сакратар Быхаўскага райкома КП(б)Б паведаміў рэдакцыю, што адзначаныя факты абмяркоўваліся на бюро райкома і поўнасцю пацвердзіліся.

Рашэнне пярвічнай партыйнай арганізацыі ацэтонавага завода па справе тав. Драгункінай адменена. Дырэктару завода Кулікоўскаму абвешчана вымова і прапанавана неадкладна аднавіць на рабоце тав. Драгункіну, выплаціць ёй за вымушаны прагул і стварыць нармальныя ўмовы для работы. Райком партыі ўказаў свайму інструктару тав. Генкіну на недапушчальныя адносіны з яго боку да гэтай справы, якія выразіліся ў тым, што ён, ведаючы аб усіх фактах здзекавання над маладым інжынерам, не паставіў пытанне на вырашэнне бюро райкома.

ГАСТРАЛЁРЫ З ЦК САЮЗА

ВАРЫСАЎ, 27 мая. Тав. Шкаляровіч, агітатар [illegible]

[illegible]

АСТРОЎСКІ.

БЯСКЛОПАТНЫЯ КІРАЎНІКІ МАГІЛЕЎСКАГА ВУЗЛА

[illegible]

А. ГІЗУНТЭРМАН.

ГАЗЕТНЫ БРАК

Газета «Сцяг Леніна», орган Смалявіцкага РК КП(б)Б і РВК, выходзіць зусім неахайнай і [illegible] Шрыфт у кожным нумары так заліты, што нават пры вялікім намаганні зроку некаторых слоў нельга прачытаць.

У нумары за 12 красавіка змешчана заключнае слова таварыша Сталіна на Пленуме ЦК ВКП(б) 5 сакавіка 1937 года. Першая старонка газеты напалову заліта друкарскай фарбай, па ўсёй газеце плямы, многія словы так дрэнна надрукаваны, што некаторых сказаў нельга прачытаць. Гэты нумар не адзінкавы. Такія [illegible]

У газеце нельга знайсці нічога цікавага, што-б магло прывабіць чытача. Такая газэта больш падобна на бюлетэнь райза, чым на газету, бо там толькі і даюць зводкі райза.

Наш чытач хоча чытаць газету без памылак і добра надрукаваную. А адказны рэдактар гэтай газеты т. Фешчанка напэўна забыўся аб гэтым і выпускае шэрую, нецікавую газету.

П. СІДАРАЎ.

СКЛАДАННЕ ГЛЕБАВАЙ КАРТЫ КАЛГАСАЎ— НЕАДКЛАДНАЯ ЗАДАЧА ТРЭЦЯЙ ПЯЦІГОДКІ

Акадэмік Я. АФАНАСЬЕЎ

[С]кладанне глебавых карт шырокага [маш]таба па даных спецыяльных экспеды[цый]ных даследванняў у нашай краіне, як [вяд]ома, было пачата праф. Дакучаевым у [кан]цы мінулага стагоддзя (па былой Ніжа[гар]одскай і Палтаўскай губ.). Гэта быў [перш]ы вопыт і ў міжнародным маштабе. [Пас]лькі пазней падобнымі даследваннямі [был]і ахоплены велізарныя прасторы Сібі[ры], Туркестана і рад губерняў еўра[пей]скай часткі былой Расіі.

[З] моманту Кастрычніцкай рэвалюцыі [знач]энне глебавай карты, як адной з баз [для] арганізацыі тэрыторыі і абслугоў[ван]ня рознастайных патрэб сацыялістыч[най] гаспадаркі, было яшчэ больш ацэне[на]. Размеры і тэмпы глебавых картагра[фіч]ных з'ёмак надзвычай узраслі.

[Д]а гэтага часу мы ўжо маем зводныя [гле]бавыя карты па еўрапейскай частцы [Саю]за, асобныя, больш дэтальныя — па [УС]СР і БССР (апошняй—у трохкіламетра[вы]м маштабе) і па раду іншых аўтаномных [рэс]публік, краёў і абласцей; блізка да [зав]аду глебавая карта ўсяго СССР (пад [рэд]акцыяй акад. Прасолава). У гэтых ад[нос]інах (як гэта было прызнана на Між[нар]одным кангрэсе ў Вашынгтоне, у [19]27 г.) наша краіна, бяспрэчна, займае [перш]ае месца і адыгрывае вядучую ролю. [Пр]ынцыпы і метады савецкага глебазнаў[ства] пры глебавых з'ёмках і картаграфа[ван]ні атрымалі пашырэнне літаральна ва [ўсі]х краінах.

Аднак, з перыяда сацыялістычнай рэ[кан]струкцыі сельскай гаспадаркі і развіц[ця] калгаснага ладу стала зусім відавоч[на], што карты шырокіх маштабаў, за[хоў]ваючы ўсё сваё значэнне і незамяні[мас]ць для ўгрунтавання і планавання на[род]нагаспадарчых праблем у рамках тэрыторыі рэспублік, абласцей і краёў, не могуць бліжэй і канкрэтна абслужыць усе істотныя патрэбы сельскагаспадарчай вытворчасці раёнаў, а асабліва—асобных калгасаў і саўгасаў. Адсюль перад сацыялістычным будаўніцтвам устала ва ўвесь рост новая задача — даць канкрэтную аграглебавую карту кожнаму калгасу і саўгасу па ўсёй тэрыторыі нашага Саюза. Такая задача, па свайму грандыёзнаму маштабу і значэнню, беспрыкладна ў гісторыі ўсіх краін. Ва ўмовах СССР гэта задача не толькі рэальна, але і ажыццявіма ў бліжэйшы тэрмін, у трэцяй пяцігодцы.

Наколькі нам вядома, задача складання аграглебавых карт па калгасах і саўгасах упершыню ўзнікла ў сувязі з праблемаю хімізацыі глеб па Саюзу, а складанне карт было даручана сетцы лабараторый машына-трактарных станцый. Такой пастаноўкай, па-першае, было звужана назначэнне карт: абслугоўваць не ўвесь комплекс агратэхнічных мерапрыемстваў, а толькі хімізацыю; а потым зусім не ўлічана была тэрміновая патрэбнасць у карце пры складанні канкрэтных севазваротаў у калгасах і несаразмераны магчымасці лабараторый машына-трактарных станцый з тэрмінамі выканання карт.

Па БССР, напрыклад, на 9.620 калгасаў з зямельнай плошчаю ў 6988 тысяч гектараў ёсць усяго толькі 8—10 лабараторый машына-трактарных станцый, да таго-ж дрэнна аснашчоных абсталяваннем і кадрамі. Да гэтага часу за тры гады работ складзена толькі 160 калгасных карт. Пры такім становішчы справы будзе патрэбна яшчэ каля 100 год. Ясна, што далей так працаваць нельга, і арганізацыю складання глебавых карт калгасаў трэба ў корані перабудаваць.

Перш за ўсё, складанне аграглебавай карты патрэбна арганізацыйна звязаць з землеўпарадкаваннем. Па мэтанакіраванасці-ж і часу выканання такая карта павінна стаць адною з асноўных прадпасылак для пабудовы канкрэтных севазваротаў у калгасах і саўгасах, састаўной часткаю якіх з'яўляецца сістэма агратэхнікі. Адначасова глебавая карта калгасаў таксама тэрмінова патрэбна для вырашэння такіх важнейшых і неадкладных праблем, як асваенне новых зямель, арганізацыя калгасных пасёлкаў і наогул ва ўсіх момантах барацьбы за высокія і ўстойлівыя ўраджаі.

Калі складанне аграглебавых карт калгасаў будзе расцягнута на дзесяткі год, а ўсё землеўпарадкаванне і ўвядзенне севазваротаў павінна быць закончана ў трэцюю пяцігодку (нават да 1940 г.), то відавочна, наколькі неўгрунтавана будуць тады пабудаваны канкрэтныя севазвароты калгасаў і як бясланава будзе ісці і далей выкананне задач асваення новых зямель. З чаго тады выходзіць і на што апірацца пры выкананні абавязковага правіла — прыстасоўваць усе прыёмы агратэхнікі дыферэнцыявана, у адпаведнасці з мясцовымі прыроднымі і гаспадарчымі ўмовамі. Адсюль выцякае катэгарычная неабходнасць перагледзець аб'ём работ, парадак выканання і арганізацыю выканання глебавых карт.

Як вядома, складанне аграглебавай карты звычайна праходзіць праз дзве паслядоўныя фазы: 1) палявая глебавая з'ёмка па марфолага-геаграфічных і гаспадарчых адзнаках і 2) вызначэнне аграхімічных паказальнікаў шляхам лабараторных аналізаў. Трэцяя-ж фаза, заключная—вопыты з культурамі, калі ўстанаўліваецца карэляцыя (узаемазалежнасць) паміж усёй сістэмай паказальнікаў, агратэхнікай і ўраджаем, якая па традыцыі перадаецца даследчым установам. Відаць, у такім аб'ёме аграглебавая карта не можа быць выканана для ўсёй многамільённай сеткі калгасных гаспадарак у патрэбны тэрмін. Магчымае вырашэнне задачы можна намеціць у наступнай пастаноўцы.

Складанне глебавай карты калгасаў наогул абмяжоўваецца першай фазай і базуецца, галоўным чынам, на даных палявых даследванняў і ўліку гаспадарчых паказальнікаў.

Аграхімічныя паказальнікі прамых аналізаў глеб канкрэтных калгасаў на даным этапе работ, па неабходнасці, зводзяцца да магчымага мінімума. Але яны, па-першае, на падставе інтэрпаліравання, могуць быць шырока прыцягнуты і выкарыстаны з маючыхся аглядавых глебавых карт і апісанняў, а таксама з абшырных аналітычных матэрыялаў вопытных установ і лабараторый машына-трактарных станцый. Да таго-ж лабараторыі машына-трактарных станцый за гэты час павінны і могуць выканаць поўную схему аналізаў для тыповых глеб свайго раёна, метадам так званых ключоў, якія, перш за ўсё, і патрэбна пакласці ў аснову асвятлення аграхімічных паказальнікаў калгасных глебавых карт. Такім чынам, аналітычныя даныя (другой фазы работ) будуць у поўнай меры таксама ў наяўнасці і ў найкарацейшы тэрмін.

Аб'ём і змест палявых абследванняў павінен быць строга схематызаваны, канкрэтны і выразны. Можна, прыкладна, намеціць такую схему паказальнікаў для глебавых карт.

1. Характарыстыка ўгоддзяў па расліннасці і віду карыстання зямель: пашня, залеж і пералогі, луг (сенакос-паша), балота (нізіннае, пераходнае, верхавое) і лес (хмызняк, порубі) ліставы, яловы, змешаны бор (узрост).

2. Унутры кожнае ўгоддзе характарызуецца і расчляняецца на падставе агляду і глебавых профіляў (па выкапаных ямах) — па воднаму рэжыму і тыпу глеб, дзе, прыстасоўна да падзольнай зоны, будзем мець: а) землі з нармальным водным рэжымам — глебы падзольныя, дзярнова-падзольныя; в) з сезонным павярхоўным збытачным увільгатненнем—падзолы, прыпадзі; с) глебы грунтовага забалочання—падзола-глебавыя, ілавата-і тарфянабалотныя.

3. Далейшая характарыстыка глеб даецца па механічнаму саставу і пакрыўных пародах: а) пяскі — маламоцныя, магутныя (глыбей 1—½ м.), тонкія і грубыя; в) супесі (на пясках і на суглінках) — пылеватыя і пясчаністыя; с) суглінкі—лёгкія і цяжкія (пылеватыя і пясчаністыя, з каменнем) і д) гліністыя.

4. Вывучаецца і асобным знакам на карце абазначаецца рэльеф палёў—бугары і крутыя схілы, западзіны і ўчасткі палёў, на якіх бываюць вымачкі культур. Роўныя месцы і адхонныя схілы астаюцца фонам.

5. На глебавых ямах дадаткова вызначаецца: магутнасць ворыўнага пласта і гарызонтаў — гумознага, падзольнага, адзнакі забалочання (канкрэцыі, арштэйны, глей і под), глыбіня вапнянага гарызонта (па скіпанню ад кіслаты), глыбіня грунтовых вод (у забалочаных глеб). Універсальным індыкатарам вызначаецца кіслотнасць глеб.

6. Улічваецца гісторыя палёў і ступень акультурнасці глеб, прыкладна, па такіх паказальніках: культуры, угнаення і ўраджаю (за тры апошнія гады); даўнасць распашкі, угноенасць, вапнаванне, асушка.

Намечаны (прыкладны) аб'ём работ па складанню глебавай карты, на падставе ўліку некаторых праведзеных вопытаў, можа быць выканан у калгасе (з сярэдняй плошчаю каля 700 гектараў) за 3—5 дзён.

Увесь комплекс работ па складанню глебавых карт калгасаў можна ўявіць у такой сістэме. Апаратыўна ўся работа канцэнтруецца і праводзіцца аддзеламі землеўпарадкавання Наркамзема. Па раёнах—у машынатрактарных станцыях і ў райза—праз лабараторыі машына-трактарных станцый, а дзе іх няма—інстытутам інструктароў.

На мясцах, у калгасах і саўгасах глебавае абследванне і складанне карт выконваецца брыгадаю з такім абавязковым складам: кіраўнік-глебавод або аграном, члены: старшыня калгаса, адзін з брыгадзіраў-паляводаў і загадчык хатай-лабараторыяй.

Пры пачатку арганізацыі работ афармляецца дакладная інструкцыя, у складанні якой абавязкова прымаюць удзел даследчыя інстытуты. Рад інстытутаў могуць і павінны ўзяць на сябе абавязак кансультаваць і метадалагічна кіраваць работай.

Для забеспячэння кадраў кіраўнікоў работ на мясцах (глебазнавец або аграном) важна падтрымліваць развіццё існуючых у ВНУ кафедр глебазнаўства і не скарачаць аддзяленняў спецыялістаў-глебазнаўцаў, што за апошні час наглядаецца. У першы час з'явіцца неабходнасць арганізаваць кароткатэрміновыя курсы для кіраўнікоў работ.

Для уніфікацыі работ па ўсяму Саюзу надзвычай важна тэрмінова склікаць асобую нараду з прадстаўнікоў даследчых інстытутаў, каб выпрацаваць адзіную праграму работ і ўзгодненую адзіную класіфікацыю глеб, каменклатуру, сістэму адзнак для карты і т. д.

Складанне глебавых карт у агульным комплексе работ па землеўпарадкаванню павінна заняць наступнае месца: 1) афармленне зямельнага плана (акруговая мяжа і граніца ўгоддзяў); 2) на аснове зямельнага плана праводзіцца глебавая з'ёмка і складаецца глебавая карта з улікам наяўных аналізаў глеб; 3) складанне схемы севазваротаў з сістэмай агратэхнікі (прымае ўдзел кіраўнік даследванняў, аграном і калгасны актыў) і 4) нарэзка палёў севазваротаў.

На франтах у Іспаніі

ПАЎДНЕВЫ ФРОНТ

Як перадае спецыяльны карэспандэнт агенцтва Гавас, 26 мая трохматорны самалёт мяцежнікаў, які бамбардыраваў урадавыя пазіцыі на дарозе з Эсідаль, збіт рэспубліканскай зенітнай артылерыяй.

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

Як паведамляе спецыяльны карэспандэнт ТАСС з Більбао, мяцежнікі і інтэрвенты, падцягнуўшы ізноў вялікія сілы на басканскага фронта, прарваліся тактычным ударам то на адным, то на другім участку фронта. 26 мая германская авіяцыя бамбардыравала ўвесь раён на лініі Більбао—Ардунья. Было скінута шмат тон бомб.

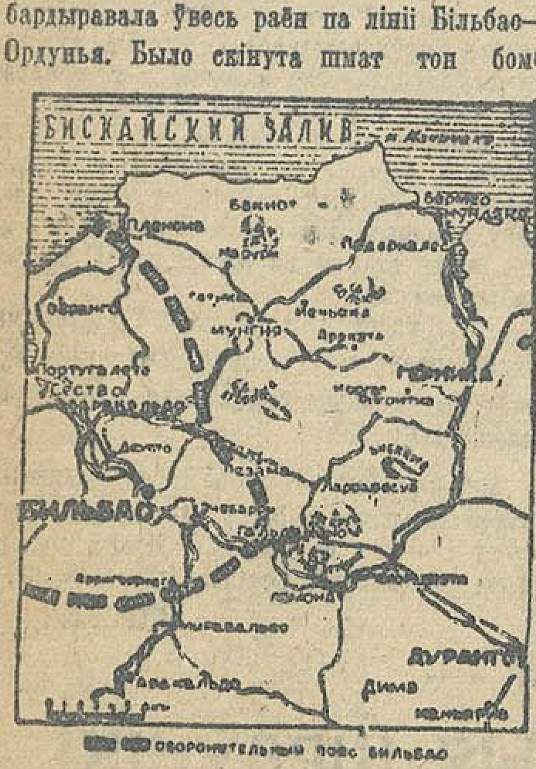

Артылерыя мяцежнікаў абстраляла сектар Баранбіо—Ардунья. Пасля ўзмоцненай падрыхтоўкі пяхота мяцежнікаў і італьянскіх часцей імкнулася атакаваць пазіцыі рэспубліканцаў. Рэспубліканскія войскі стойка вытрымалі артылерыйскую бамбардыроўку і сустрэлі рады мяцежнікаў моцным кулямётным і вінтовачным агнём. Справа даходзіла да ручных гранат, а ў некаторых выпадках да рукапашных схватак. Пасля шматгадзіннага бою, не дабіўшыся рэзультатаў, мяцежнікі спынілі наступленне, пакінуўшы на полі бою шмат забітых і раненых.

На астатніх участках фронта 26 мая адбывалася лёгкая перастрэлка. На бок рэспубліканцаў перайшлі тры салдаты.

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

ПАРЫЖ, 27 мая. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Гавас, сёння раніцою рэспубліканская артылерыя абстрэльвала Універсітэцкі гарадок, нанесшы значныя страты. Рэспубліканская артылерыя абстрэльвала таксама высоту Харабінас у парку Каса дэ Кампо і пазіцыі мяцежнікаў на Карунскай дарозе.

У раёне Універсітэцкага гарадка мяцежнікі зноў імкнуліся навесці часовы мост праз раку Мансанарэс, але рэспубліканская артылерыя перашкодзіла гэтаму.

Рэспубліканскія войскі, зрабіўшы ў сектары Гвадалахары (на паўночны ўсход ад Мадрыда) вылазку, захапілі знячэўку батальён праціўніка і прымусілі яго ўцякаць.

(БЕЛТА).

ЗВАРОТ ЧЖУ ДЭ ДА ІСПАНСКАГА НАРОДУ

БЭЙПІН (б. сталіца Кітая), 27 мая. (БЕЛТА). Газета «Норт чайна стар» публікуе зварот Чжу Дэ ад імя кітайскай чырвонай арміі да іспанскага народу. У звароце гаворыцца, што ў Кітаі штодзённа з хваляваннем сочаць за барацьбой іспанскага народу супроць германскіх і італьянскіх фашыстаў і радуюцца яго перамогам.

Кітайская кампартыя і кітайская чырвоная армія цяпер змагаюцца за дэмакратыю, каб на гэтай аснове разгарнуць непамерную абаронную вайну супроць японскага імперыялізма, для чаго кітайская чырвоная армія зрабіла вялікі паход. Іспанскі і кітайскі народы вядуць барацьбу на адным фронце—супроць міжнароднага фашызма, якому перамога іспанскага народу нанясе смяротны ўдар. Зварот заканчваецца пажаданнем, каб іспанскі народ перамог.

ДАКУМЕНТЫ АБ ІТАЛЬЯНСКАЙ ІНТЭРВЕНЦЫІ

ЖЭНЕВА (горад у Швейцарыі, месцапрабыванне Лігі нацый), 27 мая. (БЕЛТА). Сёння іспанская дэлегацыя апублікавала зводку дакументаў аб італьянскай інтэрвенцыі ў Іспаніі. Дакументы ўключаны ў зборнік, прадстаўлены членам Савета Лігі нацый. Зборнік складаецца з сотні дакументаў, даных у фотадзімках вялікага фармата.

Першая група дакументаў выкрывае дзейнасць італьянскага ваеннага ведамства ў Іспаніі.

Другая група дакументаў складаецца з распараджэнняў італьянскага ваеннага міністэрства, штаба другой італьянскай брыгады і транспартнага кіраўніцтва італьянскіх армій, якія адносна арганізацыі італьянскай паштовай службы ў Іспаніі, якая кіруецца з цэнтральнага ваеннага паштовага бюро ў Рыме і Неапалі.

Трэцяя група дакументаў асвятляе непасрэдную адказнасць кіруючых італьянскіх дзеячоў і ўстаноў за арганізацыю і пасылку італьянскіх войск у Іспанію.

Чацвёртая, шматлікая група дакументаў прысвечана стану маральнага становішча італьянскіх войск у Іспаніі.

У ліку дакументаў упамінаецца аб выпадках, калі італьянскія «добраахвотнікі» лічылі прызванымі аўтамабілістамі, імкнуліся атрымаць з... Гэты зборнік рабіў глыбокае ўражанне ў колах Лігі нацый.

Фашысцкі тэрор у гарадах, занятых мяцежнікамі

БІЛЬБАО (сталіца Баскскай аўтаномнай вобласці), 27 мая. (БЕЛТА). Згодна паведамлення друку, у турме горада Віторыя знаходзіцца у зняволенні 400 італьянскіх і мараканскіх салдат, якія адмовіліся ваяваць супроць рэспубліканцаў.

За адмаўленне падпісацца пад фашысцкай дэкларацыяй у тым-жа горадзе расстраляны два відныя баскскія палітычныя дзеячы, у тым ліку былы гарадскі галава Віторыі.

ВАЛЕНСІЯ (горад на ўсходнім узбярэжжы Іспаніі, часовая рэзідэнцыя ўрада), 27 мая. (БЕЛТА). У горадзе Ла Корунья фашыстамі прыгавораны да кары смерцю сацыялістычны дэпутат Руфіланчэс і 15 іншых сацыялістаў.

СОВЕЦКІ ПАВІЛЬЁН НА СУСВЕТНАЙ ПАРЫЖСКАЙ ВЫСТАЎЦЫ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі) 27 мая. (БЕЛТА). Як паведамлялася ўжо, совецкі павільён на міжнароднай Парыжскай выстаўцы адкрыт у дакладна ўстаноўлены тэрмін адным з першых. Работнікі павільёна праявілі зусім выключную энергію. За вельмі кароткі тэрмін яны размясцілі экспанаты ў абшырных залах совецкага павільёна. Бліскуча абсталяваны павільён выклікае ўсеагульнае захапленне тых, хто яго наведаў.

Вялікую ўвагу наведвальнікаў прыцягвае карціна мастака Герасімава «Сталін на XVI партыйным з'ездзе».

Усеагульнае здзіўленне выклікае выдатна выкананая дыяграма пашырэння вышэйшай адукацыі ў Совецкім Саюзе ў параўнанні з царскай Расіяй.

27 мая ў совецкім павільёне быў велізарны прыток наведвальнікаў.

ПРАБЫВАННЕ т. ЛІТВІНАВА Ў ЖЭНЕВЕ

ЖЭНЕВА (горад у Швейцарыі, месцапрабыванне Лігі нацый), 28 мая. (БЕЛТА). Учора тав. Літвінаў прыняў міністра замежных спраў Чэхаславакіі Крофту і меў з ім доўгую гутарку.

Вечарам таго-ж дня Крофта даў абед дэлегацыям дзяржаў Малой і Балканскай Антант, на які былі запрошаны таксама тав. Літвінаў і міністр замежных спраў Францыі Дэльбос.

НЕВЕЛЬ ЧЭМБЕРЛЕН—ГЛАВА АНГЛІЙСКАГА ЎРАДА

ЛОНДАН. (сталіца Англіі), 28 мая. (БЕЛТА). Прэм'ер Балдуін уручыў каралю заяву аб сваёй адстаўцы. Згодна парады Балдуіна, яго прэемнікам на пасту прэм'ера назначан быў міністр фінансаў Невіль Чэмберлен.

ФАШЫСТ ДОРЫО—КРЫМІНАЛЬНЫ ЗЛАЧЫНЦА

ПАРЫЖ (сталіца Францыі). 27 мая. (БЕЛТА). Распараджэннем міністра ўнутраных спраў Дормуа мэр Сен-Дэні (прыгарад Парыжа) фашыст Жак Дорыо зволен з пасады.

Рашэнне міністра выклікана злоўжываннямі і незаконнымі дзеяннямі Дорыо ў вядзенні гаспадарчых спраў муніцыпалітэта (самакіраўніцтва), выяўленымі інспекцыяй міністэрства ўнутраных спраў і міністэрства фінансаў.

Тэрарыстычная дзейнасць чэхаславацкіх гітлераўцаў

ПРАГА (сталіца Чэхаславакіі). 28 мая. (БЕЛТА). У Опаве (Чэхаславацкая Сілезія) у апошнія дні арыштавана 70 актывістаў судэта-нямецкай партыі Генлейна (партыя гітлераўцаў у Чэхаславакіі), абвінавачваемых у падрыхтоўцы тэрарыстычных актаў і правакацыйных дзеяннях супроць рэспублікі і дзеячоў дэмакратычных партый. Сярод арыштаваных — кіраўнік абласной арганізацыі генлейнаўскай партыі Вечэрэк, які прымаў удзел у падпале чэшскай школы ў горадзе Краварн. Школа была падпалена год назад генлейнаўцамі, якія затым уцяклі ў Германію. Там яны арганізавалі замах на чэхаславацкую дыпламатычную місію ў Берліне. План падпалаў і забойстваў быў у свой час выпрацаван на пасяджэнні абласнога кіраўніцтва генлейнаўскай партыі пад старшынствам Вечэрэка. Апошні прызнаўся, што генлейнаўцы атрымалі зброю для ажыццяўлення гэтага плана з Германіі.

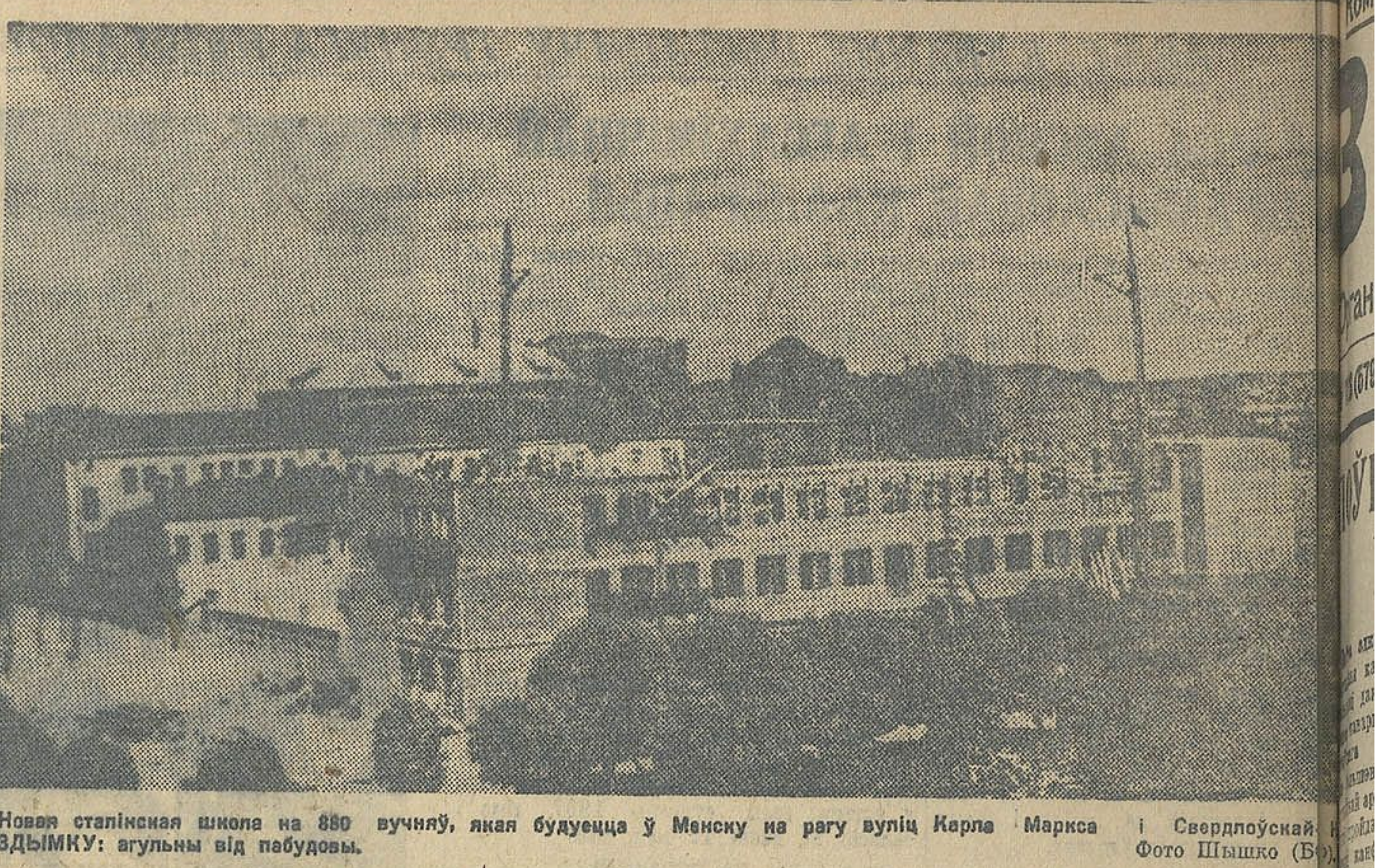

Новая сталінская школа на 880 вучняў, якая будуецца ў Менску на рагу вуліц Карла Маркса і Свердлоўскай. НА ЗДЫМКУ: агульны від пабудовы. Фота Шышко (Б...).

ПОМНІК А. С. ПУШКІНУ

У Менск прыехаў аўтар праекта помніка вялікаму рускаму паэту А. С. Пушкіну маскоўскі архітэктар тав. Ф. Н. Андрэеў.

— Па даручэнню менскага гарадскога совета, — паведаміў Ф. Н. Андрэеў, — скульптурны сектар Маскоўскага абласнога саюза совецкіх мастакоў распрацаваў некалькі варыянтаў помніка вялікаму паэту, які павінен быць устаноўлен у сталіцы БССР (аўтары — скульптар І. А. Мендзелевіч і архітэктар Ф. Н. Андрэеў). Як вядома, участкам, вызначаным для ўстаноўкі помніка, з'яўляецца цэнтральны ўваход у сквер на рагу вуліц Совецкай і Энгельса. Праектам прадугледжваецца поўнае новае афармленне гэтага ажыўленага кута горада з улікам агульнай кампазіцыі помніка.

На шырокае абмеркаванне грамадскасці БССР і гарадскога совета прадстаўлен адзін з праектаў помніка. Што ўяўляе гэты праект? На строгім манументальным пастаменце з паліраванага граніта ўзвышаецца 4-метравая фігура, адлюстроўваючая захопленага творчасцю паэта. Вышыня ўсяго помніка — 10 метраў. На двух бакавых фасадах пастамента будуць высечаны словы з вершаў А. С. Пушкіна: «Я памятник себе воздвиг нерукотворный», а з другога боку — вядомыя словы з верша: «Товарищ, верь, взойдет она, заря пленительного счастья». Ніжняя пляцоўка помніка будзе афармлена як кветнік. На пярэднім плане будуць высаджаны кветкі ў выглядзе вянка.

* *
*

Макет праекта помніка А. С. Пушкіну быў выстаўлен у файэ клуба работнікаў асветы, дзе яго агледжвалі ўдзельнікі ўсебеларускай канферэнцыі архітэктараў. Архітэктары ўказалі рад істотных недахопаў праекта, уносілі свае прапановы і заўвагі. Усё гэта разгледзіць прэзідыум гарадскога совета на бліжэйшым пасяджэнні, на якім адбудзецца зацверджанне праекта помніка вялікаму паэту.

ФІЗКУЛЬТУРНЫ ПАРАД У МЕНСКУ

Менскі фізкультурны парад адбудзецца 24 чэрвеня на пляцу імя Леніна. У ім прымуць удзел 20 тысяч фізкультурнікаў сталіцы. Гэта свята павінна адлюстраваць дасягненні фізкультурнага руху ў рэспубліцы. Асноўнае ў афармленні парада — фізкультура ў руху.

У часе руху калон працоўныя ўбачаць бой баксёраў на рынгу, французскую барацьбу, гімнастычныя практыкаванні, вольныя рухі, футбольную ігру, фехтаванне, прыжкі з вышак у «ваду», работу гімнастаў на турніках і бруссях, майстроў штангі.

Пройдуць калоны бегуноў, прыгуноў, баскетбалістаў, плыўцоў, лыжнікаў, кідальнікаў кап'я, гранаты, дыска. Парад адкрые калона ў складзе 150 сцяганосцаў, яны пранясуць шоўкавыя чырвоныя сцягі з гербамі БССР. На веластэлажах будуць устаноўлены партрэты членаў Палітбюро ЦК ВКП(б). Першай калонай пройдзе тэхнікум фізкультуры. Яна будзе аформлена на тэму «Партыя — арганізатар і кіраўнік фізкультурнага руху». За студэнтамі тэхнікума пройдзе калона з 2.500 юных фізкультурнікаў. Дынамаўцы афармляюць калону на тэму «Комунізм змяце ўсе граніцы». Багата будуць таксама аформлены калоны добраахвотных таварыстваў «Спартак», «Буравеснік», «Тэмп», «Харчавік», «Маланка» і інш. Парад завершыць калона веласіпедыстаў, матацыклістаў і аўтамабілістаў.

ПІОНЕРКА БАРЫСЕВІЧ ЗНАЙШЛА РАДЫЁЗОНД

РЭЧЫЦА. 25 мая недалёка ад Нова-Барсуцкага сельсовета вучаніца трэцяга класа піонерка Барысевіч Ліда пасвіла жывёлу. На полі яна знайшла гумавы шар з прыборамі. Сваю знаходку піонерка аднесла ў сельсовет. Гэта быў радыёзонд. Да яго была прымацавана анкета і паперка, у якой пісалася: «Аэралагічная абсерваторыя ў горадзе Барысполі (УССР) займаецца важнай навуковай работай па вывучэнню атмасферы. Гэта работа садзейнічае соцыялістычнаму будаўніцтву нашай вялікай радзімы». Далей указвалася, што радыёзонд аэралагічнай абсерваторыяй быў пушчан 16 мая.

Радыёзонд накірован у Барысполь.

(БЕЛТА).

БАКСЁРЫ БАКУ У МЕНСКУ

Учора ў Менск прыехалі баксёры Баку, якія прымуць удзел 30 мая ў другім кругу розыгрышу асабістага першынства СССР па боксу. Сярод бакінцаў чэмпіён СССР у лягчэйшай вазе т. Каюраў, майстар бокса ў сярэдняй вазе Кітасаў і інш.

Выступаючы ў першым кругу розыгрыша ў Харкаве, Каюраў ужо ў другім раундзе накаутаваў свайго праціўніка чэмпіёна Украіны Заслаўскага. Кітасаў там-жа выйграў бой у масквіча Чэрнова.

КУЛЬТУРНАЕ БУДАЎНІЦТВА Ў РАЁНАХ

У Горках распачата будаўніцтва ... павярховага памяшкання для дз... дома. На будаўніцтва асігнавана ... 150 тыс. руб. Гэты будынак, ра... на 120 дзяцей, павінен быць за... сёлета.

Новая сталінская школа буду... Ракцянскім сельсовеце. Будаўніцтва ... печана патрэбнымі матэрыяламі. Ко... даўніцтва — 110 тыс. руб.

ДЗЯЖУРСТВЫ ПАМОЧНІКА ПРАКУРОРА НА ПРАДПРЫЕМСТВАХ

Пракуратура БССР паведамляе, ш... больш лепшага і шырокага абслуго... рабочых прадпрыемстваў, з 15 мая ... года ўстаноўлена дзяжурства пам... пракурора рэспублікі на наступных ... прыемствах:

1. Фабрыка «Кастрычнік» — 5, 9, 14 чысла кожнага месяца з 14,5 гадзін.
2. Завод імя Варашылава — 5, 20, 25 і 29 чысла кожнага месяца да 13 гадзін.
3. Завод «Большэвік» — 5, 10, 25 і 29 чысла кожнага месяца з 11 гадзін.
4. Фабрыка імя Кагановіча—15. 26 і 29 чысла кожнага месяца з 15 гадзін.

ПАПРАЎКА

У карэспандэнцыі Т. Хадкевіча ... вучні не наведваюць школы» (гл. ... ду» ад 9 мая г. г.) па віне аўтара п... кова ўказана, што выпадак з перап... нем вучнямі Рыскоўскай школы, ... віцкага раёна, сектанцкага пісьма ад... на ўроку гісторыі, якую выкладае д... тар школы Толмач. У сапраўднасц... падак меў месца на ўроку ў 5 кл... якім выкладае настаўнік Гапееў. Т... з'яўляецца дырэктарам гэтай школы ... кладчыкам гісторыі ў 6 і 7 класах.

ЗДАРЭННІ

* **Узрыў пробак у кішэні.** Учора ... Пярэспенскіх могілках (Менск) гуля... гадовы хлопчык Ш. А. Крэмер (жы... Омскаму завулку, дом 2, кв. 2). У ... кішэні знаходзіліся пробкі для п... Награўшыся на сонцы пробкі ра... узарваліся. Узрывам нанесена моцна... ненне на правым бядры нагі. Ка... хуткай дапамогі хлопчык дастаўлен у ... шую совецкую больніцу. Аналагі... факты ўзрываў пробак у карманах д... неадназразовы.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

АНОНС!

Рэжысёр-ордэнаносец Г. КОЗІНЦАЎ

ГУКАВЫ КІНОТЭАТР „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“

НОВЫ ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ

Возвращение Максима

Другая серыя фільма „ЮНАСЦЬ МАКСІМА“

АНОНС!

Рэжысёр-ордэнаносец Л. ТРАУБЕРГ

ДЗЁННІК

— Сход комуністаў, якія займаюцца ў гуртках па вывучэнню гісторыі ВКП(б). (па падручніках), Варашылаўскага раёна г. Менска адбудзецца 29 мая ў 7 гадз. вечара ў памяшканні клуба электрастанцыі № 1. Сход абмяркуе пытанне: пісьмо таварыша Сталіна да ўкладальнікаў падручніка гісторыі ВКП(б) і далейшыя задачы партыйнай прапаганды.

— Гарадскі комсамольскі актыў адбудзецца ў 7 гадзін вечара 29 мая ў памяшканні Дома партактыва. На парадку дня даклад аб рашэнні III пленума ЦК ВЛКСМ (даклад т. Аўгустайціса). Білеты ў горрайкомах.

РАДЫЁПЕРАДАЧЫ НА 29 МАЯ:

8.30 — «Апошнія паведамленні». 16 — канцэрт. 17 — перадача для дзяцей. 18.30 — завочная партвучоба. 19.30 — канцэрт. 20 — перадача ў дапамогу самаадукацыі. 20.30 — канцэрт артыста А. І. ОКАЕМАВА. 20.10 — трансляцыя канцэрта з філармоніі. 23 — «Апошнія паведамленні». 23.15 — «Апошнія паведамленні» на польскай мове.

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО:

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР (БДДТ) Абанем. № 120. БАЦЬКАЎШЧЫНА

Памяшк. Дзярж. Яўрэйск. тэатра | БЕЛДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА Абан. № 50. КАРМЕН.

Памяшканне Белдзярждрамтэатра | ГАСТРОЛІ МАСКОЎСК. ТЭАТРА ЧЫРВОНАЙ АРМІІ 1, 2, 3 чэрвеня ГОД 19-ты.

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка» ТРЫНАЦЦАЦЬ на летняй эстрадзе — канцэрт. аддз.

Гукавы кінотэатр «Пралетарый» «ЖАНІЦЬБА» (па Гогалю) на летняй эстрадзе — джаз-аркестр

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал» «ПЕТЭР»

Гукавы кінотэатр «Спартак» ад 29 мая гукавы мастацкі фільм ДАРЫКО у 8 частках

Контрацептин, ПРЕДОХРАНИТЕЛЬНЫЕ ШАРИКИ

РЕКОМЕНДОВАН ЦЕНТР. НАУЧНОЙ КОМИССИЕЙ НКЗдрава СССР ПО БОРЬБЕ С АБОРТАМИ

Продажа во всех аптеках и магазинах сангигиены

В СЛУЧАЕ ОТСУТСТВИЯ В МЕСТНЫХ АПТЕКАХ СООБЩАЙТЕ СОЮЗХИМФАРМТОРГУ МОСКВА, НЕГЛИНАЯ УЛ. № 25

БЕЛДЗЯРЖКІНО

праводзіць з 15 чэрвеня

СПЕЦКУРСЫ для выпускнікоў 10 класаў,

паступаючых у Маскоўскі і Ленінградскі інстытуты кінематаграфіі

на АПЕРАТАРСКІ ФАКУЛЬТЭТ,

у якім ад спецыспытаў не вызваляюцца і выдатнікі.

Паступаючыя прадстаўляюць у трэст Белдзяржкіно (Совецкая, 90) заяву, аўтабіяграфію, даведку школы з указаннем паспяховасці па прадметах.

Інстытут кінематаграфіі забяспечвае студэнтаў інтэрнатам і стыпендыяй — на першым курсе ад 109 руб. да 151 руб.

БЕЛДЗЯРЖКІНО.

ДА ЎВАГІ АБАНЕНТАЎ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫІ

З 1 ЧЭРВЕНЯ **плата за электраэнергію** АД АБАНЕНТАЎ БУДЗЕ ПРЫМАЦЦА ШТОДЗЕННА **з 11 гадзін раніцы да 6 гадзін вечара,** АПРАЧА АГУЛЬНА-ВЫХОДНЫХ ДЗЁН (6, 12, 18, 24 і 30).

Абаненты, якія часова выбываюць з Менска (на дачы, лагеры і т. д.) АБАВЯЗАНЫ ДАВЕСЦІ аб гэтым да ведама аддзел абанентаў кіраўніцтва сецей і падстанцый (Совецкая, 110).

ДЫРЭКЦЫЯ.

Выд-ва «ФИЗКУЛЬТУРА И ТУРИЗМ» КОГИЗ

ПРАЦЯГВАЕЦЦА ПАДПІСКА на 1937 год НА НОВЫЯ ЖУРНАЛЫ

„БЮЛЛЕТЕНЬ

Всесоюзного комитета по делам физкультуры и спорта при СНК СССР».

«Бюллетень» змяшчае пастановы партыі і ўрада па пытаннях фізічнай культуры і спорта, пастановы, асноўныя загады, інструкцыі Ўсесаюзнага камітэта па справах фізічнай культуры і спорта і палажэнні аб спартыўных спаборніцтвах усесаюзнага значэння.

12 нумароў у год:

ПАДПІСНАЯ ЦАНА: на 12 мес.—7 р. 20 к. на 6 мес.—3 р. 60 к. на 3 мес.— 1 р. 80 к.

Цана асобнага нумара — 60 кап.

Журнал выходзіць са студзеня 1937 г.

„ГИМНАСТИКА“

Штомесячны ілюстраваны журнал.

Орган Усесаюзнага камітэта па справах фізічнай культуры і спорта пры СНК СССР.

Журнал разлічан на кадры работнікаў фізкультуры (кіруючыя работнікі, выкладчыкі, метадысты, інструктары, урачы, педагогі), на майстроў гімнастыкі і шырокі фізкультурны актыў.

ПАДПІСНАЯ ЦАНА: на 9 мес.—10 р. 80 к. на 6 мес.—7 р. 20 к. на 3 мес.—3 р. 60 к.

Цана асобнага нумара 1 р. 20 к.

Журнал выходзіць з красавіка месяца. У 1937 г. выйдзе 9 нумароў.

„ТЕОРИЯ и ПРАКТИКА ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ“

ШТОМЕСЯЧНЫ ЖУРНАЛ

Орган Усесаюзнага камітэта па справах фізічнай культуры і спорта пры СНК СССР.

Журнал ставіць перад сабой задачы аб'яднання, планавання і шырокага асвятлення работ па навуковаму абгрунтаванню тэорыі і практыкі фізічнай культуры. У праграме журнала: абагульванне навуковага вопыту, асвятленне практыкі праблемы спартыўнай трэніроўкі, спартыўных збудаванняў, навейшых метадаў даследвання, пытанні павышэння кваліфікацыі і падрыхтоўкі кадраў.

Журнал разлічан на абслугоўванне інтарэсаў кіруючых навуковых, педагагічных, урачэбных і інструктарскіх кадраў фізкультурнага руху.

ПАДПІСНАЯ ЦАНА: на 9 мес.—19 р. 80 к., на 6 мес.—13 р. 20 к., на 3 мес.—6 р. 60 к.

Цана асобнага нумара — 2 р. 20 к.

Журнал выходзіць з красавіка месяца. У 1937 годзе выйдзе 9 нумароў.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА усімі аддзяленнямі, магазінамі, кіёскамі, упаўнаважанымі КОГИЗ'а, Саюздрукам і ўсюды на пошце, а таксама ў галоўнай канторы КОГИЗ'а—Масква, Марасейка, 7.

КУРАНЯТЫ

ВЫСОКАПРАДУКЦЫЙНЫ... ЧЫСТАПАРОДН... „БЕЛЫ ЛЕГОРН...

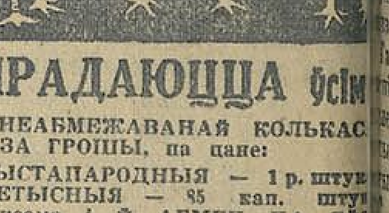

ПРАДАЮЦЦА ўсім...

У НЕАБМЕЖАВАНАЙ КОЛЬКАС... як ЗА ГРОШЫ, па цане:

ЧЫСТАПАРОДНЫЯ — 1 р. штук... МЕТЫСНЫЯ — 85 кап. штук... таксама і Ў АБМЕН НА ЯЙ...

За кожнае куранё патрэбна зда... на інкубатарную станцыю 2 яйкі ... даплаціць 25 кап.

ВОДПУСК КУРАНЯТ праводзіц... з наступных ІНКУБАТАРНА-ПТ... ШКАВОДНЫХ СТАНЦЫЙ.

У ГАРАДАХ:
МЕНСК. ІПС — вул. Апанскага, 3...
ГОМЕЛЬ — Нямецкая, 9;
ОРША — Совецкая, 28;
ПОЛАЦК — Запалоцце, Міхірэ... ская, 13;
СЛУЦК — вул. Парыжскай Ком... ны, 43;
КАЛІНКАВІЧЫ — Інкубатарная станцыя;
БАБРУЙСК — Цагельная, 6;
БАРЫСАЎ—Розы Люксембург, 11/...
ЛЕПЕЛЬ — Базарная, 11.

У РАЁННЫХ ЦЭНТРАХ: Крычаў, Гарадок, Дрыса, Асіпавічы, Буда-Кашалева, Хойнікі, Копыль — ... гас «Кастрычнік», Стара-Копыльскага сельсовета.

ДАВЕДКІ можна атрымаць: Дом урада, Наркамзем БССР, пакой № 123, тэл. 22-685.

ДРУКАРНІ «ЗВЯЗДА» **ПАТРЭБНА** СКЛАДАЧНАЕ ПАМЯШКАННЕ

Звяртацца: Совецкая, 63, другі павер... кантора друкарні.

ТЭЛЕФОН АДДЗЕЛА АБ'ЯЎ— 21-845.

Уп. Галоўлітбела № К—2109.

Друкарня газеты «Звязды», Менск, Совецкая, 63.

К. К. С.